

KECSKEMÉTI LAPOK

Előfizetési díj: Egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr.,
negyed évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 12 kr.

Hirdetmények jutányosan számíttatnak. — Nyilttéri közlemény
soronként 30 kr.

Bélyegdíj minden beigtatás után 30 kr.

Politikai és társadalmi hetilap.

Szerkesztőség: V. Klapka-úteza 162. Telefon sz. 106.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal: III. Jókai-úteza 186. Telefon sz. 81.

hová az előfizetések, hirdetmények és a lap szétküldésére vonatkozó
felszólalások intézendők.

Polgármester-jelölés quasi per inspirationem.

Éljen dr. Szeless József!

A kath. egyházjogban (Kanon jog) a pápa választásnak egyik legritkább — az újabb időkben már elő sem fordul, — de egyszermind a legmagasabb, és lélekemelőbb neme a „quasi per inspirationem“ választás, melynek szüksége abban nyilvánul, hogy a választók gyülekezete mintegy felsőbb isteni sugallattól ihletve, inspirálva és vezetve egyértelmű közfelkiáltással hangoztatja a pápai székre életszentségénél, erkölcsi tökélyeinél és szellemi magas tulajdonainál fogva legméltóbbnak nevét; s ezzel a választás megtörtént, befejeztetett.

A közhangulatnak ily tüneményeszerű nyilvánulása jutott kifejezésre a városi törvényhatósági bizottság tagjai igen jelentékeny részének szívében és ajkain, kik a folyó hó első napján a városháza muzeum termében a közelgő tisztújítás alkalmából az üresedésben levő polgármesteri szék betöltése tárgyában értekezletre egybegyültek.

Midőn a tanácskozást vezető bizottsági tag az összejövetel célját és a megbeszélés tárgyát fejtegette, minden elmében egy név villant meg, minden szívében egy név keltett őszinte visszhangot, s a jelenlevők ajkain rajongásig emelkedő lelkesedéssel ihletszerűleg, szintén csak egy név csendült fel, s e név **Dr. Szeless József neve.**

E név varázsa alatt indult meg a városatyák mozgalma, melynek egyedüli célja az: hogy egyéb, arra hivatott jeles erők között Dr. Szeless József a polgármesteri állás elfogadása — és elfoglalására rábirassék; s mely cél nagyszámú küldöttség élén e hó 3-án maga a jelölt előtt nagys. Bogyó Pál apát-plebános úr ékesszólásával nyert tolmácsolást.

Őszinte egyenes lélek, nyílt, becsületos, lovagias jellem, sok oldalú tudományos és művészi képzettség, egészséges józan ítélet, mindenki iránt egyaránt előzékeny, humánus modor és vagyoni teljes függetlenség, — ezek azok a kiváló, nemes tulajdonok, melyek őt helyi társadalmunk legnépszerűbb, legtekintélyesebb emberévé tették.

Városunk ügyeit és szükségleteit jól ismeri, s anyagi és szellemi előhaladását szívében viseli.

E téren a rendszertelen kapkodásnak nem barátja; hanem községünk kulturális, építkezési, közigazdasági stb. ügyeit és életét tervszerűleg előre megállapított keretekben, pénzügyi viszonyaink s a józan takarékosági szempontoknak gondos és méltányos figyelembe vételével kívánja továbbfejleszteni s előbbrevinni.

Épen ezért a közügyeink intézésére hivatott erők vállvetett támogatására párt-

különbség nélkül bizton számíthat, s így helyzete és állása törvényhatóságunk kebelében teljesen meg lesz könnyítve, ami csak munkakedvét és lelkesedését fokozhatja.

De Dr. Szeless József jelölése, nem csak azért szerencsés, mert ő a községi ügyek vezetése körül közgyűléseinken biztos és erős alapra támaszkodhatik; hanem azért is, mert határtalan becsületességénél és szerény lekötelő modoránál fogva a törvényhatóság termén kívül álló közpolgárságunk nagy rétegeinek is valóságos kedvencz embere, benne föltétlenül és határtalanul biznak. Bizvást állithatni, hogy Dr. Szeless városunk közpolgárainak minden rangú és rendű elemei vallás és pártkülönbség nélkül a saját testükből való testnek, és vérükből való vérnek tekintik.

*

Az apát-plebános úr üdvözlő és kérő szavaira Dr. Szeless József meghatottan kért gondolkodási, megfontolási időt. Értjük és méltányolni tudjuk is kérését. Őt azon virágzó nagy pénzintézethez, melynek élén áll, ezerszeres szálak fűzik, sőt anyagi érdek is méltán köti. De meg vagyunk győződve, hogy ez a kérdés, okos körültekintéssel az ő megnyugvására lesz megoldható. S neki különben sem kell az intézettel végleg szakítania. Azt kívánjuk azért, hogy a takarékpénztári ügy mielőbb az ő megnyugvásával rendeztessék, s így a megfontolási idő minél rövidebb legyen; továbbá, hogy a megfontolás mérlege ne a takarékpénztár, hanem a városi székház felé hajoljon le.

*

Ily komoly időben, midőn egy fejlődő város fejének, első tisztviselőjének megválasztása nyomul előtérbe, a közügyek intézésére irányadó befolyással bíró tényezőkre szintén komoly kötelességek hárulnak különböző irányban.

Egyfelől komoly kötelességük az illetőknek az arra hivatott és méltó férfiak közül lehetőleg a leghivatottabbat és legméltóbbat, az elsők közül is a legelsőket kijelölni; és másrésről ennek is nem kevésbé komoly kötelessége a hívó szót megérteni, a számára kijelölt pozíciót — még áldozatok árán is — elfoglalni, s magát a közérdekben legjobb tehetsége szerint érvényesíteni.

Mi teljesítettük polgári kötelességünket. Dr. Szeless József is teljesítse városa iránt a magáét.

A közérdek s a nagy közönség szólítja őt.
Közhangulat.

Képviselő választáshoz.

A választási küzdelmek erőteljes moraja zúg bele ismét mindennapi életünk csöndes munkájába s fékevesztett rombolással dül társadalmi intézményeink fejlődésnek indult állapotán.

Szomorú elgondolni is, hogy a mi, eddig higgadt s józan gondolkodásúnak ismert népünk lelkét miként metelyezték meg a lelketlen kufárok, a kik a leggaládabb módon a vallás megszentelt jelvényeit vitték önző politikájuk fertőzött posványába; sárba tiporták Krisztus vallásának legfőnségesebb elveit s a vallási fanatizmus fegyverével és gyalázatos lélekvasárlással törnek a század legszebb vívmányai: a szabadság, egyenlőség és testvériség ellen.

Hazug jelszavak és czégér alatt szövetkeztek hazánk ellenségeivel a néppárt gyászvitzei, hogy évtizedeken át kitartó buzgósággal, hazafias lelkesedéssel és áldozatkészséggel alkotott szabadszellemtű intézményeinket megdöntsék s a fölvilágosodottság helyébe, a sötétség országát állítsák föl ismét.

Igenis a papságot s a velők szövetkezett egy pár megtántorodott, talán hiúságukban sértett, vagy ígéretek által megvett egyént vádoljuk, hogy békés társadalmi viszonyainkat földulják, az eddig egymás mellett barátságos viszonyban élő vallásfelekezetek közötti egyetértést megsemmisítve, a tudatlan tömeget socialisticus álokoskodással a társadalmi előhaladás józan munkásai ellen izgatják.

Vádoljuk a papságot és korteshadát, hogy a fanatizmus ördögének földidézésével az igaz vallásosság és krisztusi szeretet tanát lábbal tiporják.

Elitéljük őket, hogy a vallás szent jelvényeit korteszéllra használva, azokat megszenstelenítik.

De kárhozzatjuk őket azért is, hogy papi állásukat a folytonos korcsmázás, lélekvasárlás és aljas eszközökkel gyakorolt korteskedés által bemoeskolják.

Vajjon milyen lelkigyönyörűséget nyújt nekik az a tudat, hogy embertársaik lelkét, testét megmetelyezik; nem döbben-e meg szívök, midőn jóra való népünket pénzzel, ígéretekkel és vallási fenytékekkel corrupálják?

Bizony-bizony uraim, lelketlenséget művelnek önök, midőn papi egyéniségök értékét a korcsmában érvényesítik!

De így van ez jól! Hisz önök maguk aknázzák alá tekintélyüket s majd ha a nép látja, hogy hiú ígéretekkel őket tévútra vezették, majd ha érzik, hogy a papuralom és fendális reactionak voltak eszközei, akkor vajjon czéda módra eltékozolt tisztességükért mi kárpótlást várnak.

Mert lehetetlen, hogy maga a nép meg ne botránkozzék azon, hogy papja, a kinek Isten szentelt házában a helye, hogy szent oltárainkról az isteni tanokat: a felebaráti szeretetet, alázatosságot és

erkölcsös életet hirdesse — most sárral megkevert reverendájával, borgőzzel telt korcsmák hőse. Talán épületesnek találják azt, a mint az a napokban egyik papkortessel a Lóth-féle vendéglőben történt, hogy a részeggé tett tömeg röheje közepett akolbolittassanak ki.

De miért is küzdenek a papok?

Szánalmat keltő vergődéssel küzdenek maga a korszellem ellen, mely megteremtette 1848-at; harcolnak a szabadság, egyenlőség nagy elve ellen, mely a hazának minden polgárát születés, rang és valláskülönbség nélkül testvérekké fűzi; küzdenek önzésből, önérdékből, hogy a néppel szemben eddig tanúsított erőszakos hatalmukat megtarthassák s a közmondásos „pap-zsákot“ minél jobban megtölthessék.

Hogy ezen céljaikat elérhessék, szöveteztek a reactió sötét lovagjaival, a fandalis kiváltságaiktól megfosztott főurakkal, a kik azt a kort szeretnék visszaidézni, melyben a nép minden jogaitól megfosztva páriává alacsonyult.

Hogyan lehetnének ők a nép barátai, a kik a népszabadságnak, egyenlőségnek legnagyobb ellenségei; hogyan lehetnének azok jó hazafiak, a kiknek őseink drága vérében szerzett s annyi könnyel és vérrel áztatott hazánk „csak egy darab föld“, hogyan lenne igaz magyar az a Zichy Nándor, a ki a nagyszombati választókhoz ez előtt pár nappal az Isten szabad ege alatt így szólt: „Milyen sajnálom kedves választóim, hogy megöregedtem a nélkül, hogy a ti zengzetes anyanyelveteiket, a tót nyelvet elsajátíthattam volna. De rajta leszek, hogy megtanuljam. Ha bizalmatokkal megtiszteltetek, azon leszek, hogy jogos kívánságaitokat törvényerőre emelhessem. Követelni fogom, hogy a ti édes anyanyelveteik érvényre jusson. Hogy a kormány tót anyanyelvű iskolákat állíttasson föl az ország pénzén. Ha én leszek a képviselők, ki fogom eszközölni, hogy a királyi bíróságok végzéseit tót nyelven hozzák meg és kézbesítsék nektek . . .“
ét így tovább.

És ez az ember mer ide jönni Kecskemétre a magyarság góczpontjába, hogy hazafiatlan elveinek pártot szerezzen; igazán nem értjük, hogy feledkezhet meg józan magyar ember magáról, hogy ezen beszéd után Zichyre adhatja szavazatát.

Azt hazudják a néppárt kolompósai, hogy veszélyben van a vallás. Ez merő rágalom, hisz éppen az új törvények védik leghathatósabbban a vallást, s midőn az állam befolyást biztosít magának, hogy polgárainak családjogi kérdéseit a születés, halálozás anyakönyvezését és a házasságkötés alakját szabályozza, egyúttal az anyakönyvvezetőknek köteletségévé teszi, hogy a feleket vallási kötelezeteikre mindenkor figyelmeztessék.

Hol van tehát itt a vallás megtámadva, ki teszi vallástalanná a népet; nem az új intézmény, hanem maguk a papok, mikor profanizálják a vallást.

Éppen azért fölemeljük óvó szavunkat, figyelmeztetjük polgártársainkat, hogy a bujtogatók csábígéreteire ne hallgassanak. Hallgassák meg saját lelkiismeretüket, mely bizonyára az embertársaik iránti szeretetet hangoztatja. Ne legyenek oly pártnak uszályhordozói, mely a testvérek, különböző vallásfelekezetek közötti békét dúlja föl; csatlakozzanak

azon párthoz, mely a haza minden gyermekét testvérül fogadja, mely minden polgárnak egyenlőséget, szabadságot kíván, csatlakozzanak azon párthoz, mely a józan haladást, békés fejlődést és édes hazánk nagygyá tételét irta zászlójára.

Csatlakozzanak azon párthoz, mely a szabadelvűpárt és a szabadság útján haladó közjogi ellenzéki pártok szabad gondolkodású polgáraiból alakult, hogy megtörje a sötétség országát.

Szavazzanak önök városunk értelmiségének, józan gondolkodású polgárainak jelöltjére s a folyó hó 12-én tartandó képviselőválasztás alkalmával emeljék föl győzelemre dr. Nagy Mihály képviselőjelöltünk zászlóját, hogy megmutassuk országvilágnak, hogy Kecskemét város mindenkor az igaz magyar hazafiság liktető ere.

Éljen dr. Nagy Mihály Kecskemét város alsókerületének országgyűlési képviselője!

Éljen dr. Nagy Mihály!

A liberalis magyar közvélemény Kecskemét felé fordul s bizó reménységgel várja a döntő választási nap eredményét. A sötét reakció, a népámitó középkori mezbe öltözött politika vette föl a harcot a szabadelvű haladással. Szégyen volna, ha az utóbbi nem dialmaskodnék.

Valóban megdöbbenő, hogy mily eszközökkel, milyen erőszakossággal igyekszik a néppárt közel férközni a magyar nép józanágához. A vallási kegyeszek politikai profanizálása s a naiv nép ítélőképességét a hit igéinek álszentekedő hirdetésével megteveszteni, ez a néppárt útja. Szégyenletes, hogy Magyarország szívében, a magyar hazafiság oltárkövén demagóg népámitók üzik a magyar néppel kegyetlen játékukat czéltalanul, önző érdekekből.

Kettőzött erővel, éberséggel, kitartással kell küzdenünk a politikai éretlenség eme hirdetői és példaképei ellen. Nem szabad megengednünk, hogy a mi hires szép városunk mely maga is most ébredt fel, hogy évek óta szunnyadó erejét érvényesítse s megmutassa mikép tud haladni a korral, nem szabad megengednünk, hogy a mi városunk érdekeit néppárti képviselő védelmezze, képviselje az országgyűlésen. Józan politikai értelmünk minden képességét latba kell vetnünk, hogy megsemmisítsük és kiirtsuk végre valahára, innen a Kecskemét város politikai hírnevét veszélyeztető idegen elemeket.

Hazafiak, magyarok vagyunk mindenkéül s csak azután katolikusok, reformátusok, zsidók. A magyar ember első sorban magyar akar lenni s hazafias erényeit semmiféle dogmatikus sofizmákért áruba nem bocsátja.

Meg kell mutatnia e választásnak, hogy a magyar ember meghallgatja ugyan türelmesen a politikai kalandorokat, de eltántorítani magát nem engedi.

A Zichy Nándor politikája nélkülözi a politikai erkölcs elemeit s nem általlja a katolicizmus igéit belevonni e frivol küzdelembe. Róla magáról nem is szólunk. Az ő vallási fanatizmusát nem kell kommentálni, ahhoz nincs is közünk. De, hogy a politikáját azonosítja a vallás tanainak helytelen értelmezésével s hogy ezt akarja Kecskemét tiszta magyar polgárságára erőszakolni, ez ellen tiltakoznunk, küzdenünk kell.

A választási harcban óriási diadalt aratott a szabadelvűség az ország minden részén. A szabadelvű párt és függetlenségi párt

liberalis része teljes számban vonulnak be az új házba, a többiek megfogyatkozva. Csak ez a keletkezében levő, minden nemzeti jelleget nélkülöző, magát néppártnak elkeresztelt politikai felekezet férközik a magyar parlament kisebb dicsőségére a tisztelt ház padjaira. Nem sokat fognak ártani. Muló jelenség ők, a nagy átalakulás keltette viharok által összesöpört törmelékek.

Igaz, hogy nincs mit félni tőlük. A közvélemény hamar pálezát fog törni a politikai kalandorok ez összeverődött seregén s a jövő országgyűlésen birmondói s alig marad belőlük.

Bizonyos, hogy azon kerületek, melyek most néppárti képviselőt választottak, azok lesznek legnagyobb ellenségeik.

Meg kell előznünk ez állapotot!

Városunk alsókerületének szabadelvű és függetlenségi elemeinek egyesülniök kell, hogy semmivé tegyék a néppárti akció minden törekvéseit.

A zászló, melyre Nagy Mihály neve van írva, most a magyar szabadelvűség olyan symboluma, melynek győzelmét az egész ország a magyar nemzeti érdek győzelmének fogja tartani, a nemzeti egység, a hazafias közérzet tamadói fölött.

Győznie kell e zászlónak, mert különben erős sérelem esik városunk politikai karakterén s bizony szomorú és keserű érzés kell hogy elfogjon minden magyar embert, ha lehetségesnek kell tartani, hogy a legmagyarabb város nem ismerte fel a különbséget a szabadság és középkori maradiság zászlótartói között.

A magyar nép ősi szabadság szeretetére hivatkozva kell tehát kérnünk és követelnünk minden polgártól, hogy a szabadelvűség zászlójának diadalra jutásáért tegye meg kötelességét. Űzze el magától a népámitókat, mondja szemökbe az igazságot, hogy a magyar állam polgárság nincs vallási fokozatoktól feltételezve. Államiságunk magyarságunkon épült és áll fenn, nemzeti érdekeinket semmiféle másnak alá nem rendeljük.

Politikai érettségünk bizonyítványa lesz a pótválasztás — tehát jól feleljünk.

Dr. Gál Jenő.

Színház.

A színházlátogatók köréből több oldalról fejezték ki azt a kívánságot, hogy jó lenne, ha az előadások fél nyolczkor kezdődnének hét helyett. Magunk részéről is nagyon helyeselnök ezt az újítást. A hét óra nálunk a vacsorázás rendes ideje, mely így összeesik a színházba menetel idejével. Későbbben vacsorázni alig lehet, később (különösen családknál) sok kellemetlenséggel jár. Talán fokozná a színház látogatási kedvet is: mindenestre jobb hangulatban ülne a közönség a színházban, mint esetleg korgó gyomorral, s jobbnak látná még a gyengébb előadást s nevetni tudna még a rosszabbfajta mókákön is. Szóval, sok praktikus előnye lenne. A kérdést, azt hisszük, úgy lehetne leghelyesebben megoldani, ha az igazgató ívet köröztetne a bérlők között, s ha többségük — mint valószínű — mellette nyilatkoznék, az előadásokat még a héten félnyolczkor kezdené. Franciaországban tudvalevőleg a színház-idő félkilencz, sőt kilencz.

A mi a heti előadásokat illeti, nagy és méltó dicsérettel kell megemlékeznünk a szombati Bányamester Nellijéről (Torossy), a kit a jelenlegi rendezés úgylátszik mellőz egy kissé. Igaz, hogy Torossy k. a.-nak nem erősödött tavaly óta a hangja, de olyan kedves, szeretetreméltó s graciosus egyénisége van a szinpadon, hogy szinte elfeledjük hangjának némi fogyatékosságát. A II. felvonásbeli szólószámot annyi bájjal és intelligenciával adta elő, hogy tapsokra ragadta a legsivárabb habitúkat is. Dicséret illeti Andayt is, a ki kiváló ének-előadása mellett minél nagyobb

beszédbeli ügyességre is tesz szert; csak még mindig vigyázzon a szók utolsó tagjára, melyeket a magyar sohasem szokott se hangsúlyozni, se elnyújtani. A férfi énekesek nem tulságosan váltak ki; ellenben Taraszovics megérdemelte azokat a tapsokat, melyeket nyílt színen is többször kapott.

Vasárnap természetesen „Molnár és gyermeke”; hétfőn egy francia vigjáték, „A szövetségeselek”, talán az első, mely néminemű improvizációkkal vegyítve ugyan, de azért elég simán folyt le. Bera (Dolciné) mind több s több előnyös tulajdonságát mutatja be, s igazolja, a mit a mult héten róla állítottunk, nem annyira drámahősi, mint inkább társalgó szerepekre van hivatva. Bár látható indispozíció ellen küzdött, kitűnően megállta helyét különösen az I. felvonásban, míg erejében tartott. Beteg embert tulajdonképp nem volna szabad a színpadra eresztetni. Mátrayné ma láttuk tán másodszor, még mindig jelenték telenebb szerepekben, mintsem határozott képet formálhattunk volna tudásáról, de azt hisszük, értelmes és ügyes. Nem lehetne tán egy nagyobb szerepben is bemutatni? Rajz derekasan viselte magát a kapitány szerepében s elég jól alakította Pesti is a kotnyelest; szerepkörében azonban általában több distinctiora kell törekednie. Szarvassy sem volt rossz, de nem láttuk benne azt az ügyes és szellemes fiatal embert, melyet Dolciné emleget. Sokat mozog, de sohasem finoman; hadarása is olyasforma, mint mikor a divatkereskedő ajánlja árúit. Az idegen nevek kiejtése kezd ismét kétségbeesztő lenni; idegesség teszi a hallgatóságot; nem Klér és nem Dolszil! Nincs a színháznál senki, a ki jól tud olvasni francziául?

Az „Idegen nő” előadása meglehetősen közepes benyomást keltett; nem volt kellően előkészítve. A színpadon nagy, pathétikus jelenetek folynak a szereplők — elsőrangúak is — a sugélyukra figyeltek. Gyurmán Alicenak (hercegné) volt egy-két fényes, jól megjátszott jelenete, kapott is érte nyílt színen tapsokat. Bera (Clarksonné) annál szintelenebb volt ma, szerepét inkább lemorzsolta, mint lejátszotta; Rajz (herceg) kielégítő volt; Szarvasi (Gétárd) gyöngébb és kevésbé elfogadható, mint valaha. Rakodezay, Morvay elég jó jellemalakokat ábrázoltak, az utóbbinak Panamáját, de egy jelenetét is élénken megtapsolták.

Jobb volt egészben a „Honthy-ház” előadása; nem mintha más szereplők lettek volna, hanem mert jobban tudták szerepeiket. Rakodezay az öreg püspök szerepében igazán nagy készségre valló alakítást mutatott be; noha nekünk úgy tetszett, hogy egy kissé ridegebbé tette ezt az alakot, mint a költő gondolta: egy csöppnyi szeretet és melegség átsugározatása sokkal színesebbé tette volna. Szép sikere volt Gyurmának Ida szerepében; amit tavaly nélkülöztünk némileg játékában, az idén mind gyakrabban jelentkezik nála: a lélek, a melegség. Idének problematikus alakját meglehetősen elfogadhatóvá tudta tenni. Nagy teher volt Rajz (Sass) vállán is, s megfelelt neki emberül; egy némajelenet volt a III. felvonásban, melyet igazán kitűnően játszott meg. Aitner (Etelka) és Békés (Nemese) kielégítő voltak, Szarvasi (Sándor) tőrhetőbb, mint rendszeren, sőt az I. felvonásban egy jó jelenete is volt. — Apróságok: a legtöbben nem tudják magukat a villanyfényhez megfelelően festeni; s a parókáját talán senki se tudja úgy föltenni, hogy a saját haja ki ne lássék alóla.

A vinczellér iskola és a szőlőtermelők szövete.

Tisztelt Szerkesztő Ur! Ne tűnjék fel Ön előtt különösképen, ha én most, a mikor városunk minden eszmélni tudó lakója, a képviselőválasztás izgalmaival van saturálva; a békés fejlődésnek a közlemény címében foglalt két, a városra úgy mint testületre és annak társadalmára egyaránt igen fontos, már minden valószínűség szerint testet öltő tényéről akarok írni. Én a pelesenye és bor gözében hol ide, hol oda verődő politikai elvek kajétáni cyclonján kívül állok, hol a homok felett egész pompájában ragyog az áldott őszi napsugár üde, tiszta a lég, a hol

pipiske sohasem unalmas zenéje kíséri reggeltől estvéig folyó legtermészetesebb foglalkozásunkat. Munkánk csendes és békés. Ha dolgozunk, nem kell kételkednünk az eredményben; itt nem szükséges körmönfont furfangokat emelni ki, hogy célunkat érhesük; és mások képmutatásai, ámitásai nekünk nem árthatnak.

E munka megszokott és rendes menete mellett tehát én bőven ráérek arról gondolkodni, hogy a még meg sem testesült eszmék nem volnának-e összeházasítandók megérett korukban.

De vegyük a dolgokat egyenkint. Ha jól tudom a gazdasági egyesület indította a mozgalmat, hogy Kecskeméten egy vinczellér iskola létesítessék. Ezen mozgalmat mindannyian helyeseljük, a kik a város javát akarjuk. Bár fenn állana már legalább annyi idő óta, mint a földmives iskola. Kecskemét határában ma is van legalább vagy 6000 hold beültetett szőlő. Ha pedig a szőlőművelés úgy fejlődik tovább, mint a hogy az — minél sürgősebben — kívánatos volna; úgy egy évtized alatt lehet még egyszer annyi; úgy, hogy magában a kecskeméti határában könnyen szükség lehet 2000 szőlőmunkásra. Arról nem is szövel, hogy az igen jó dolog, ha a szőlő munkás érti a mesterségét. Tehát a vinczellér iskolára égető szükség van! Furosa kis indoklás, de hát ehhez több alig szükséges.

Na de hát milyen is legyen az a vinczellér iskola?!

Hát bizony ehez sok szó fér, szerény véleményem szerint legyen a lehető legegyszerűbb úgy berendezése, mint a vezetésénél uralgó rendszer.

Tanítványai legyenek írni, olvasni tudó, büntetlen előéletű, lehetőleg katonaviselt vagy mentes, legalább azonban 18 évet töltött olyan munkások, a kik a képzőbe formaliter cseléd-könyv mellett fogadtatnak be.

A tanuló köteles minden munkát végezni. Kapjon havi utólagos részletekben 10 frt segélyt, közös lakást, fűtést, világítást, eszközket, könyvet stb. Télen át s máskor, ha külső munka nincs, részesüljön elméleti tanításban. A tanfolyam legyen két év. A két évet kellően végzett tanítvány bizonyítványt kapjon stb.

De ugyan mi is kell ahoz, hogy egy ilyen egyszerű iskolát létesíthessünk? Ehez kell először pénz a tanulók díjazására. Ezt módolja ki a város és az egyesület. Kell másodsor pénz a tanítók fizetésére. Ezt adja a miniszterium. Kell terület a működésre, tanulásra. Ezt leghelyesebben adhatná a város, ha pl. azt mondaná, hogy én a már meglévő 50 holdas szőlőmet kinevelem pl. 500 holdra és építek szükséges épületeket. Igen, de ha a város ebbe bele menni nem hajlandó, akkor adhatja a területet a most alakuló szövete.

A tanulók díjazására való összeg nem képezne valami nagy külön kiadást, mert hiszen azok dolgoznak is. A miniszterium sem hozna nagy áldozatot, mert a szak- és melléktárgyak előadásaira elég volna egy rendes szaktanár és egy tanárség.

A gyakorlati tanítást vezetné külön díjazás nélkül az amúgy is fizetett telepkezelő, akár itt, akár ott.

Hogy a vinczellérképző a város kezelésében lévő telepen legyen, a mellett szól az, hogy a város egy állandó erős testület. De másfelől, hogy a szövetezetnél legyen a mellett meg beszél a szövetezet sok oldalú célja. Mert a mennyire azt előre is kombinálni lehet, a létesítendő szövetezet nemcsak hogy több száz holdon szőlőt és legalább 100 holdon gyümölcsöt akar termelni, hanem, — a mi nálunk absolut el van hanyagolva, — a szőlő és gyümölcs mellékterményeink okszerű feldolgozását és kellő értékesítését is fel akarja karolni. Így pl. törköly, seprő, gyümölcs szeszfőzést, gyümölcs conservek készítését, aszalást, borkő előállítását stb. stb. úgy, hogy a szövetezet a többi termelők melléktermékumainak is úgyszólván beváltója legyen; a mire a város, mint erkölcsi testület, alig vállalkozhatnék.

Most már tehát, a midőn arról van szó egy felől, hogy a város homokterületei egy részét a tisztviselők fizetésének alapjául — de ha erről nem volna szó, tisztán hasznosítás céljából is — szőlő alá értékesítse, még pedig

minél hamarabb és minél nagyobb mérvben; de másfelől a termelésen kívül más természetű vállalkozásokba alig mehet bele; de végül az iskola fenntartásához is csak hozzá kell járulnia. . . Vessük fel azt a kérdést: vajjon nem volna-e lehetséges és helyes az erők szétforgácsolása helyett az érdekeket szem előtt tartva és összeegyeztetve, a szóban forgó célok annál biztosabban történő elérhetése céljából, az egész dolgot egy kalap alá vonni? . . .

Én azt hiszem igen, még pedig a következő módon: Mondja ki a város pl. hogy ő adja a szükséges földterületet úgy, hogy a föld értékének bizonyos kamatját a maga részére első sorban biztosítja. Ezt fordítsa a hova akarja, tehát pl. a tisztviselők jobb díjazására.

Igy a terület az övé marad s legközelebbi célját mégis eléri. Ugyancsak a város építse fel a szükséges épületeket is, adjon pl. bizonyos mennyiségű tűzi fát. Ez lenne azon áldozat, a mivel az iskola létesítéséhez hozzá járul.

A szövetezet vegye át ezen területet azon kötelezettséggel 50 évre, hogy a város földjének értéke után a kamatot fizeti. A tanulókat a telep fejlődése szerint befogadja, foglalkoztatja; a nekik járó évi segélyt fizeti és az egész telepet rendes karban 50 év múlva az ültetvények akkori becsértékének feleért a városnak visszaadja. Ugyan így vehetné vissza a város az egész telepet, ha pl. a szövetezetet az 50 éven belül felszámolás alá jönne. A miniszteriumtól tehát nem kellene egyebet kérni, mint a tanítószemélyzet fizetését.

Ilyen formán a minimális teher esnék mind három faktorra, és elérhetőek lennének a következő célok:

1. Lenne prakticus vinczellérképző iskolánk.
2. A város a nélkül, hogy földjeit eladná, megteremtene egy szép telepet, összehozná a tisztviselők fizetésének emelésére szükséges összeg egy részét.
3. 50 év múlva minden fáradság és rizikó nélkül forrást kapna egy tekintélyes jövedelmi forrást.
4. A szövetezet, miután a föld árába nem kell pénzt fektetnie, gyorsan felvirágzózik és 50 év alatt szép haszonra tenne szert.
5. Városunk munkás népe szaporodnék.
6. Piacunk s forgalmunk rendkívül fejlődne.
7. Szegényebb polgártársaink állérukkal egy kis jövedelemhez férközhethetnek.
8. Annyi ezeret érő mellékterményeink kellően értékesíthetők lennének stb. stb.

A tanítást úgy a város, mint a miniszterium is ellenőrizheti, mint akarmelyik iskolát.

A pénz kezelés? Legyen a városé, csak örülünk neki. A telep kezelés ellenőrzése? Igen egyszerű dolog. A szövetezet igazgatóságába legyen képviselve a város. Egy szóval csak akarni kell és én hiszem, hogy ez így vagy legalább ilyen formán menni fog!

Szépen kérem tehát a tisztelt olvasót, hogy ne dobja tűzbe a választási előkészületek hevében a lapot, hanem legfeljebb tegye félre, a békés munka folytatásáig és akkor még egyszer fárassza magát az elolvasásával s az után cselekedjék belátása szerint.

Helvétiatelep, 1896. november 4.

Biró Géza

a Helvétia intézője.

Pártértekezet.

Az egyesült szabadelvű és közjogi ellenzéki pártok f. hó 5-én este Beretvás Pál vendéglőjében népes értekezetet tartottak, melyen körülbelül 500 alsókerületi választó polgár s városunk színe-java vett részt. A hangulat kezdettől fogva igen emelkedett volt, s lelkesedve egyeztek meg, hogy a szabadelvűség lobogóját győzelemre fogják vinni, a néppárt sötét fanatizmust terjesztő pártja ellen. Az értekezetet követő vacsorán először dr. Szeless József szólalt föl s ékes szavakban buzdította a polgárságot a szabadelvűség, egyenlőség és testvériség megvédé-

sére. Utánna dr. Nagy Mihály képviselő-jelölt emelkedett föl, s osztatlan tetszés között, a következő meghatározó beszédet mondta:

Mélyen tisztelt Uraim!

Szeretett Polgártársaim!

A társadalom ősalapja a család; ezeknek összetételétől, szerves egészéből alakul az állam. Csak abban a családban lehet és van boldogság, a hol a vallásérköles és a szeretet honol. Jaj annak a családnak, melyben lelketlen kezek a békés egyetértés helyett a rút visszavonás magvát hintik el, mert az ily boldogtalan család anyagilag, erkölcsileg szétmállik, semmivé törpül. Kétszeresen jaj az oly államnak, mint a miénk, melyben oly sok különböző nyelvű és nemzetiségű népek laknak, ha ezen különböző széthúzó ellenséges elemeket lelketlen izgatók egymás elleni gyűlöletre szítják, akár önös érdekből, akár vallási rajongásból; az ily oktalan izgatás vérről szerzett édes hazánk egységét, a szabadság, testvériség s egyenlőség magasztos eszméit veszélyezteti; pedig ezekért apáink vagyonukat, vérüket sőt életüket áldozták!

Midőn e század elején a modern államok — édes hazánk is — az egyenjogúság alapján szervezkedtek, midőn a szabadság, egyenlőség és testvériség magasztos eszméinek édes fuvalma a levegőt áthatotta s az említett magasztos eszmék milliók véráldozata árán, csaknem egész Európában kivivattak, magától érthető követelmény volt, hogy a haza minden egyes polgárát ugyanazon jogokkal kell felruházni, melyeket a keresztény honpolgárok birtak; mert az említett három magasztos eszme, jog nemcsak a kereszténységé, hanem az emberiség legszentebb közös joga, egyaránt megillet az mindenkit, a ki embernek született!

E szent elveket hirdette Krisztus urunk, a kereszténység bölcs megalapítója; e nagy elveket hirdette, érvényesítette a francia forradalom, e nagy és szent elveket hirdette, pecsételte meg, a mi szabadság-harczunk; e nagy és szent elvek ápolása, tiszteletben tartása emelte hazánkat a mai virágzó állapotba!

Ha tehát mindezeket a történelem igazolja és bizonyítja: kérem, Uraim, helyese, igazságos-e, jogos-e, hogy a „néppárt“ hamis jelszavak alatt ezen szent elveket megtámadja a sötét reakció, a visszafelé fejlődés szolgálatába állva megnyirbálni, megsemmisíteni igyekszik, s e czélből nem átalja a becsületes, józan magyar nép vallási fanatizmusát felkorbácsolni s harcra vinni.

Lehet-e a nép barátja az, a ki a józan, lojális magyar népek mindenütt, a merre járt, de különösen Kecskemét piacán oda merte kiáltani, hogy ő csak a katolikus embert tartja embernek, a más vallásúak reá nézve nem léteznek?

Lehet-e a nép barátja az, a ki ki merte mondani, hogy a haza, ez csak egy röpke szó, egy darab föld, egyéj semmi; a „nép“ pedig, csak egy gyűlevész tömeg?

Lehet-e a nép barátja az, a ki a szabadság, testvériség, egyenlőség szent elveit megnyirbálni akarja s e czélből édes hazánk ősi ellenségeivel a tóttal, ráczezal, oláhval szövetezik; lehet-e magyar hazafi az, a ki a magyar nemzet százados szenvedéseinek mohos sirjából újra előhozni akarja a jobbágy világot, a midőn robotot, dézsmát, papi tizedet fizetett a szegény nép; a ki a szabadság, testvériség egyenlőség üdvösnek bizonyult eszméi ápolása helyett szentségtelen kezekkel a szabadelvű intézményeknek ront s újra a régi földhözköttöttség, jobbágyság rablánczait akarja visszarakni a magyar nemzetre; a ki a vallási, társadalmi békétlenség átkos üszkét szórja az eddig békés egyetértésben élő magyar nép közé?! Nem, Istenemre, az ily ember, még ha aranygyapjas is, nem lehet a nép barátja, nem él és hal a népért s fennen merem kiáltani, miszerint *ámítás, hazugság* a néppárti ál próféták azon állítása is, hogy veszélyben van a vallás, veszélyben volna a kath. egyház.

Ugyan hol, melyik országban volt akkora szabadsága a vallásnak, mint épen Magyarországon, ugyan kit, mikor bántottak, üldöztek azért, mert valaki katolikus?!

Ugy-e bár erre nem tud esetet mondani, de nem is volt, és nem is lesz rá eset, mert az ily galád törekvés ellen egy emberként állna sorompóba az egész szabadelvű párt, s magam is, mint kath. ember élet-halál hartzra kelnék.

A néppárti álpróféták *megsokalták a szegény népünk szabadságát*, megsokalták Magyarország józan irányú, erőteljes nemzeti fejlődését s azért szöveteztek, hogy a szabadelvű üdvös fejlődést hamis jelszavakkal megakadályozzák. S mert hazafiatlan, vakmerő és káros törekvéseiknek az értelmes ember fel nem ül és ellentáll, izgatásaikat a szegényebb nép vallási szenvedélyének felkorbácsolásával folytatják s itt-ott sikerül is nekik az eddig csendes, békés polgárok lelketét megmetyélni, miáltal nemcsak a vallási, de a társadalmi rendet is megbolygatják a szomorú eredmény az, hogy a nép felizgatott kedély-állapotában megtámadja a törvényes rendet s midőn a büntető törvény által tiltott cselekményt a félrevezetett felbujtott szegény nép márelkövette: a magukat apostoloknak hirdető lelkiismeretlen izgatók félreállanak s Pilátusként mossák kezeiket . . . pedig izgatásuk áldozatában, ki tudja nem-e egyetlen támaszát, kenyérkeresőjét vesztette el a család, ki tudja nem-e egyetlen reményét, édes gyermekét vesztette el a támaszra szoruló özvegy édes anyja!

Onóktól függ Uraim, szeretett polgártársaim, hogy a néppárti hamis próféták üzelmei e városban véget érjenek. *A hazához, királyhoz, kü polgárnak szent kötelessége* sorompóba állni s tiltakozni minden oly izgatás ellen, melynek czélja, a társadalmi rendet, vallási békét és a szentesített törvényeket feldolni. Az ily feldoltt állapot nyomában a nyomor és szolgaság jár, pedig a személy- és vagyonbiztonság oly szent jogok, melyeket jog-államban mindenkinek tisztelni kell.

A néppárt ezt nem tiszteli, ellenkezőleg a szolgaságot, rabságot, a dézsmát, és papitizedeket akarja reánk visszahozni; s a hol ez a párt fejét felütötte, csak erőszakot, vért hagyott maga után, pedig nincs átkosabb, undokabb bűn, mint játszani a polgárok vérével, a nemzet nyugalmaival.

A néppárti álprófrták pedig ezzel játszanak! . . . Ne hagyják tehát magukat mézes-mázos ígéretekkel félrevezetni, mert a „néppárt“ *kigyót meleget a keblén*, mely kigyó a szabadság, testvériség, egyenlőség fényes elveit akarja megfojtani, semmivé tenni! Nem oly időket élünk, hogy lelketlen izgatások, vallásfelekezettek elleni gyűlölet szítása által édes hazánk belbékéjét felforgassuk; eleget szenvedett és vért hazánk már a vallási viszályok iszonyú csapásai alatt. Szorítsuk vissza sirjára a „néppárt“ által feltámadott vallási fanatizmus ádáz ördögét, tépjük szét a kigyót, mely a vallás szent leple alatt a gyűlölet ölé mérgét sziszegi; mutassuk meg Polgártársaim, hogy e nemes város vallási és társadalmi békéjét nemesak óhajtjuk, de remegve őrizzük, ápoljuk, s hogy a józan értelem s világosság elsöpri városunkból a mohos, sötét időket felidézni akaró lelketlen izgatókat. E hartzban, ki akarom venni részemét én is teljes erőmből, szerény tehetségemből oda fogok törekedni, hogy az a nemes, szép harmonia, egyetértés és kölesönös szeretet, melyben eddig Kecskemét város polgárai egymással éltek ismét helyreálljon; küzdeni fogok édes hazánk s e város minden egyes polgárának jólétéért pártkülönbség nélkül. Az Isten engem úgy segíljen!!! Szóltak még: dr. Kovács Pál, dr. Kovács Mihály, dr. Horváth Adám, Zombory László és többen, kik mindannyian a győzelem biztos tudatában lelkesítették az összegyűlt polgártársakat.

Közgyűlés.

A város törvényhatósági bizottsága főispán úr ő nagyméltósága elnöklete alatt f. hó 6-án tartotta rendes havi közgyűlését, melyen, tekintve, hogy ezen közgyűlés tárgysorozatában az új szervezeti szabályok módosítását magában foglaló javaslat és ezzel kapcsolat-

ban a jövő évi költségvetés is szerepel, — a bizottsági tagok igen szép számmal jelentek meg s mindvégig a legnagyobb érdeklődéssel kísérték az ügyek tárgyalásait.

A közgyűlés tárgyalásait megelőzőleg dr. Kovács Mihály bizottsági tag azon indítványát terjeszté elő, hogy az állami anyakönyvi hivatal nagy jelentőségéhez méltán kellő berendezést nyerjen, nevezetesen államiságunk jelvényeinek onnan hiányozni nem szabad, ugyanazért indítványozza, hogy az anyakönyvi hivatal részére a király és királyné arczképe továbbá a magyar nemzeti címer megszerzessék. A közgyűlés a legnagyobb elismeréssel járult az indítványhoz s megbizta a polgármestert, hogy a képeket szerezzze be s egyuttal az anyakönyvi hivatalban alkalmazott szolgá részére a házasságkötések alkalmával jó viselendő ruháról gondoskodjék.

A polgármesteri havi jelentés tudomásul vétele után olvastatott a belügyminiszter leirata, mely mellett az ezredévi ünnepek lefolyása alkalmából f. évi október hó 28-án kelt legfelsőbb királyi kéziratot megküldi, melyet a közgyűlés hódolattal vett tudomásul. Ezután a tárgysorozatban fölvetett ügyek a következőleg tárgyalattak:

1. A keresk-ügyi miniszter értesítését Kuranda Emil fiúmei brazilai tiszteletbeli consul működése tárgyában.

2. A városi gyámpénztár 1895. évi mérlegének jóváhagyása tárgyában kelt belügyminiszteri leiratot.

3. Dr. Pázmány Zoltán jogakadémiai tanár megválasztásának jóváhagyása tárgyában a vallás- és közoktatásügyi miniszteri leiratát.

4. A közigazgatás 1896. évi I. félévi állapotáról a közigazgatási bizottság által beterjesztett jelentést.

5. A községi népiskolákról szóló mult tanévbeli jelentést.

6. Az államilag segélyezett polgári leányiskola mult tanévről szóló értesítőjét és az iskolának a millenniumra megírt történetét.

7. Az ipariskola mult évi értesítőjét.

8. Az 1895. évi utadó pénztári számadások megvizsgálásáról szól hivatalos jelentéseket tudomásul vette.

9. A belügyminiszternek az 5-ik gyógyszertár engedélyezése ügyében kelt leirata a megfelelő tárgyalás eszközlése végett a városi tanácsnak kiadatott.

10. A törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjainak 1897. évre szóló névjegyzéke bemutatván I., II. és III. kerületben a megválasztott bizottsági tagsági helyeknek választás útján leendő betöltésére jövő december hónap 10-ik napja kitűztetvén választási elnökül kiküldettek az I. kerület részére Pacsu Mihály elnök, Muraközy Jenő h. elnök, a II. kerületbe: Nagy Lajos elnök, Sárközy Pál h. elnök, a III. kerületbe elnök Katona Zsigmond helyettese: Kovács Sándor.

11. A m. földhitelinizettől fölvetett kölcsön kiegészítésére megszavazott 80,000 frtról kiállított kötelezvény elfogadtatván, aláírás után jóváhagyás végett a miniszteriumhoz fölterjeszteni rendeltetett.

12. A Casinó épületében levő sörmérő bérbeadása.

13. A széktői fürdő melletti vendéglő helyiség bérbeadása és

14. a dr. Hanthó István földje melletti levő nyomási föld haszonbérbeadása — elfogadtattak.

15. Több eladási ügy a bizottsági tagok csekély számára való tekintettel a jövő hóban tartandó közgyűlésre halasztatott.

16. Fazekas Pál irnoknak 2 hónapi szabadságidő engedélyeztetett.

17. A városi színház tűzbiztosítására nézve, a szerződés az első magyar általános biztosító társulattal egy évre megkötötti rendeltetett.

18. A közlekedési akadályok elhárítása czéljából kirendelendő közerőre vonatkozó tervezet megállapítására hivatott bizottság tagjaiul megválasztattak: Muraközy Jenő, Kovács Sándor, Nagy Lajos, Tatay Jenő, Mészáros József és Szegedy György.

Ezek után a szervezeti szabályok módosítására vonatkozó javaslat a következőképpen tárgyalatott le:

Muraközy József szólalt fel első sorban, a ki bírálva a szervezeti szabályokat, mig az általános részt elfogadta a tárgyalás alap-

jául, a szervezeti szabályoknak, a tiszti fizetések szabályozására vonatkozó részét általánosságban sem fogadja el, mert a fizetések fölemelésével keletkező 37,000 frt költség többlet, oly terheket ró a városra, a mit sokáig nem bírhat meg. Névszerinti szavazást kér a tisztviselők mellőzésével.

Kovács István evvel szemben a tárgyalás elnapolását indítványozza, de dr. Kovács Pál, Dömötör Sándor, Horváth Döme, Nagy Imre, dr. Horváth Ádám, Cs. Tóth István, ifj. Bagi László, id. Bagi László, Muraközy József bizottsági tagok fölszólásaik után a közgyűlés a javaslatot általánosságban elfogadván, a részletes tárgyalást megkezdte.

I. A városi törvényhatóságról szóló fejezet egészben elfogadtatott.

II. „A városi hatóságok és közegeik” című fejezet 9. §-ában eszközölt azon módosítást, mely a választási kerületek beosztását az 1892. évi 26-ik t.-cz. 1. §-a értelmében szabályozza elfogadtatott.

A 14. §-ban jelzett azon változtatást, hogy az eddigi főjegyzői referáda helyett az előadói teendőket a tanácsi ügyosztályok vezetői esetleg az ügyben eljáró szaktisztviselők teljesítik.

A polgármester hatáskörét tárgyaló 24. §. szerint az anyakönyvi hivatal fölállításával azzal bővült, hogy a polgármester „teljesíti a házassági jogról és gyermekek vallásáról szóló 1894. évi 31. és 32. t.-cikkben részére előírt teendőket; gyakorolja az anyakönyvi hivatal fölötti felügyeletet, házasságkötést megelőző hirdetés alóli felmentést ad; elintézi az anyakönyvi igazgatási és egyéb ügyeket;” továbbá a tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzetnek, valamint a szolgáltnak a közgyűlés elé nem tartozó személyi és illetményére vonatkozó ügyek intézésén kívül „a közigazgatás érdekének megfelelő beosztással a tisztviselőknek 6 heti, a segéd- és kezelőszemélyzet tagjainak 4 heti szabadság időt engedélyez.”

A polgármester jogkörét illetőleg Györfly Balázs biz. tag indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a polgármester, nemcsak kiosztja a tisztviselőknek az ügydarabokat, hanem azok tárgyalását, elintézését is ellenőrzi s a hátralékokról havonként tegyen jelentést.

A 26. §-ban jelzett helyettes polgármesteri állás rendszeresítését, — az árvaszéki elnöki állás beszüntetésével — a közgyűlés elfogadta s az árvaszék vezetésével a helyettes polgármester megbizatik.

A 71. §-ban jelzett irattárnoki és irattári irnoki állás rendszeresítése elfogadtatott; ugyancsak a 129. §. szerint az adóügyi-osztályhoz egy adótiszt s a 136. §. szerint egy útezfelügyelői állás rendszeresítése kimondatott.

A rendőrkapitányság rezortjára vonatkozólag a javaslatban jelzett állások rendszeresítését a közgyűlés elfogadta s e szerint a rkapitánysághoz: 1 fogalmazó, 1 kapitányi irodavezető, 1 leltárbiztos, 8 lovasrendőr, 4 tűzoltóval szaporítatik a létszám.

A 166. §-hoz pótlólatni rendeltetik, hogy a t. főorvos a pusztai látogatások idejét előre meghatározni, a kerületi orvosok pedig a távoli pusztán 2 óráig a közeli helyeken 1 óra hosszat hivatalos órát tartani kötelesek.

A 168. §. úgy módosítottatik, hogy a tisztviselőknek oly megbízatást, mely hivataluk betöltésétől őket elvonná, elfogadni nem szabad. Az állatorvosokra vonatkozó 170. §-ban körülírt javaslat, mely az állatorvosokat a hivatalos működés közben eddig fizetett díjak szedésétől eltiltja, azon módosítással fogadtatott el, hogy az állatorvosok csak, a miniszteri rendeleten alapuló díjakat szedhetik az eddig élvezett mellékjövedelmük kárpótlásául 600 frt fizetés mellé 200 frt pótlékot kapnak.

Az árvaszékre vonatkozó rész, VI. fejezet, mely szerint az árvaszéki elnöki állás és a pénztári hivatal beszüntettetik — a javaslat értelmében elfogadtatik.

A mérnöki hivatalhoz építész: 1 felügyelő és 1 irnoki állás rendszeresítése elfogadtatott.

A III-ik rész, mely a bizottságokról szól az eddigi 14 bizottság mellé a 15-ik úgynevezett mezőgazdasági bizottság rendezését javasolja, — elfogadtatott.

A IV. szakasz egészben véve elfogadtatott.

Az V. fejezetnek az általános határozatokra vonatkozó része elfogadása után a közgyűlés áttért a tisztviselők fizetésekre.

Muraközy József nem találja indokoltnak a fizetéseknek fölemelését, mert nem akar párhuzamot vonni a törvényeséki hivatalnokokkal, a kiknek qualificatiója nagyobb; de másrésről ez a városra nagy terheket róván, a fizetések fölemelésére vonatkozó javaslatot nem fogadja el s erre nézve 20 tag által aláírt névszerinti szavazást kér, melynek eredményéhez képest a közgyűlés többsége nemcsak elfogadja a javaslatot a tárgyalás alapjává, hanem az abban felhozott indokoknál fogva, tekintettel városunk gazdasági viszonyai és társadalmi fejlettségére az összes tisztviselők fizetéseket a javaslat értelmében elfogadja.

IRODALOM.

— **Pusztaszer romjai** feliratot viseli a most megjelent „Magyarország a millennium idejében” című diszmű 4. füzetének első lapján található remek kivitelű kép. Pusztaszer, honfoglaló őseink első országgyűlésének helye, nagyon virágzó népes község volt, a hol legelső királyaink valamelyike templomot építtetett. E templom körülbelül 500 évig állhatott fenn s 1556. óta, a midőn török csapatok feldúlták, csak a romok merednek ég felé, daczolva a századok viharára. E romnak művészi kivitelű reprodukciója van e füzetben bemutatva. A füzet folytatólagos képei a következők: A király a Ludoviceumban. A királyi vár alapkövetétele. Czigánytábor a kiállításán. Óshalászati kiállítás. Korzó, szökőkút, iparsarnok. Pusztaszer és az aranykőnyv pavillonja. Közlekedésügyi csarnok. Ós Budavára: a mecset, királypavillon, a bazár, a kiállításhoz vezető hid. Széchenyitér Pécsét. Kiállítási képek: A „Dynamit Nobel” pavillonja. A pozsonyi dynamit és löpörgyár. Brachfeld Szigfried és fia kiállítása. Lord és társa czég pavillonja. Ehhez hasonló diszmű ilyen tartalommal hazánkban még nem jelent meg, s így a legjobban ajánlhatjuk olvasóinknak. A mű 6 füzetből fog állani. Minden egyes füzet ára 40 kr. Kapható minden budapesti és vidéki könyvkereskedésben; megrendelhető a kiadóhivatalban Budapesten, VI., Teréz-körút 38., félemelet (Kunusy Vilmos és Fia műintézetében).

— A „Pallas Nagy Lexikoná”-nak épen most megjelent öt füzetével (176—180) befejezést nyert a 66. nyomtatott ivre terjedő vaskos XII. kötet. Önkéntelenül állapodtunk meg a kötet végén, a hol hat tömött soros hasábon vannak felsorolva ennek a monumentális irodalmi vállalatnak a munkatársai: száma több, mint háromszáz, és valamennyie író és tudós világunk kitünősége. — A 176. füzet (Mirabeau—Mouro-féle lyuk) a tengeri Meduzák mellékletén kívül két fekete nyomású lapon mutatja be a legelterjedtebb Mérgező növényeket, melyekhez a magyarító szöveget Borbás írta. — A 177. füzet (Montafoni marha—Mölln) mellékletein a Mérlegek, a Mikroszkópok és a Mikrofonszerkezetek mintáit látjuk, egy táblázatos kimutatással együtt, mely a régebben és jelenleg használt legfontosabb mértékeket hasonlítja össze. — A 178. füzet (Mösia—Nagpur) elején az Ezredévi ünnepségek programja (külön melléklet) és nevezetesebb épületeinek képe (3 egész lapon) megmadártávlati képe van. — A 179. füzet (Nagy—Nap) négy mellékletet hoz; ezek: Modrus-Fiume vármegye térképe, Mogyorófa, Moson vármegye és Nagy-Britannia térképe. — 180. füzet (Nap—Nemes), mellékletül Nagy-Küküllő vármegye térképét, a nagy-szentmiklósi aranylelet tárgyainak képét (Attila kincse), meg a Nap és bolygóinak méretviszonyait adja. Az utolsó czimzó, melylyel a XII. kötet végződik, a Nemes, az első, a melylyel kezdődött, a Magyar volt.

— **Senki fia**, Verne Gyula regénye. Egyedül jogosított képes kiadás. Franciaából fordította Gaál Mózes; kiadta a Franklin-Társulat az eredeti francia kiadás képeivel. A nagy népszerű francia író egyik legújabb regénye ez. Műveinek hatásos elemeiből az érdekfeszítő kalandok ebben sem hiányzanak, de a regény anyaga sok tekintetben elüt Verne regényeitől. Az idegen világrészek helyett egy ismert országban szerepelteti

hőseit, a szerencsétlen Irlandban, melynek elhagyatottságát, szegénységét, nyomorát meghatóan festi le. Az ifjúság számára is kitünő könyv Verne regénye, lebilincselő, ismeretbővítő és nemes irányú. A Franklin-Társulat díszesen, sok illusztrációval állította ki az ajándékul is alkalmas művet, mely 468 oldalt foglal el s ára füzve 3 frt, vászonkötésben 3 frt 60 kr.

— **„A kert”** a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap f. évi 21-ik száma a szokott gazdag tartalommal jelent meg ismét. A czikkék sorából fölemlítjük: B. Gobóczy M.: A melegágyakról, Nietz X. Ferencz: A csiperke gomba tenyésztése, Mauthner Ödön: Talajjavítás a kertben, Hreblay Emil: Gyógynövények termelése és értékesítése; ezenkívül a gyümölcsészet, diszkertészet, lugas stb. köréből vett gép-és eszközlétár közleményei lekötik az olvasó figyelmét. Színes műmellékletek: Burdett Angelina, Amygdalopsis Lindleyi. „A kert” előfizetési ára egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Felhívás.** Felhívjuk igen tisztelt polgártársainkat, hogy a f. hó 12-én tartandó képviselőválasztások alkalmával lehetőleg a reggeli órákban minél nagyobb számban megjelenjen és szavazatukat a szabadelvű párt jelöltje: dr. Nagy Mihály úrra adni sziveskedjenek, hogy beigazolják ország világ előtt, hogy Kecskeméten a reakció és sötétség hiába emelik föl fejüket, mert a felvilágosodottság, a szabadság, egyenlőség és testvériség bajnokai, az igazság fegyverével semmisítik azt meg. Éljen dr. Nagy Mihály.

— **Polgármester jelölés.** Tudvalevőleg törvényhatósági tisztviselőinknek mandátuma a folyó év végével lejár. A közvélemény egyhangúlag megállapodott abban, hogy a fejlődés rohamos lépcsőjén haladó városunk vezetésére oly férfiú hivatott, a ki jelleménél, társadalmi állásánál, független anyagi helyzete, képességei és egyéni kiváló rátermettségénél fogva, míg egyrésről a fontos feladatnak megfelelni képes, másrésről egész teljességében bírja a polgárság bizalmát. Éppen azért a f. hó 1-én, a törvényhatósági bizottság tagjai által tartott értekezlet egy szívvél-lelékkel dr. Szeless József takarékpénztári igazgató urat jelölve ki a polgármesteri állásra, őt a mintegy 40 tagú küldöttség f. hó 3-án üdvözölvén, Bogyó Pál apátplebanus úr mély érzéstől áthatott, szónoki hévvel elmondott beszédben kérte föl a polgármesteri állás elfogadására. Dr. Szeless József a kitüntetést hálával fogadta, némi megmondolási időt kért, hogy körülményeit s a takarékpénztárral szemben kötelezettségeit számba vévén, végelhatározásra juthasson. A küldöttség reménytel távozott; hitte, hogy dr. Szeless József, a kit Kecskeméten rang és valláskülönbség nélkül mindenki szeret, bálványoz, az ő nagytehetségeit sok oldalúságát, mint e város első tisztviselője fogja érvényesíteni. Annál leverőbb a hír, hogy városunk büszkesége dr. Szeless József úr, családi viszonyait, anyagi körülményeit és a takarékpénztár iránt tartozó kötelezettségeit hozván föl indokul, — a jelöltetés elől ez idő szerint kitért. Lelüknkből sajnáljuk, hogy a polgármesteri állásra nem vállalkozott, mert benne láttuk egyedül garantiáját annak, hogy városunk veszélyeztetett békéjét megóvja, a ki a közigazgatásban a kívánt rendet továbbra is föntartja s a ki városunk fejlődésének leg-hivatottabb tényezője, intézője lett volna. Ugyanazért kérvekerjük, változtassa meg szándékát, adja meg magát a közvéleménynek s örvendeztesse meg városunk egész lakosságát azon kijelentéssel, hogy a polgármesteri állást elfogadja. Ezt kívánja városunk és a közönség érdeke.

— **Másodvirágzás.** A kellemes őszi idő annyira kedvezett a növényzetnek, hogy több helyen a fákon egy-egy virágot is láthattunk október hó végén, sőt Tatay Jenő úr egy másodvirágzásból eredt pogácsalmát is bemutatott a társaságban. A nép hite szerint hosszú ősre, erős hideg tél következik.

— **Választás.** A f. évi október hó 28-ik napjára kitűzött országgyűlési képviselőválasztás alkalmával, a város felső-kerületében

Dr. Horváth Ádám képviselőjelöltre 430, Kossuth Ferenc képviselőjelöltre 385, Br. Kaas Ivor képviselőjelöltre 362 szavazat, a város alsó-kerületében Gr. Zichy Nándor képviselőjelöltre 340, Dr. Nagy Mihály képviselőjelöltre 166, Bartók Lajos képviselőjelöltre 148, Rapcsányi István képviselőjelöltre 122 szavazat adatván be s így a törvény által kívánt általános többséget egy jelölt sem nyervén meg: a felső-kerületben a legtöbb szavazatot nyert két jelölt, vagyis Dr. Horváth Ádám és Kossuth Ferenc között s az alsókerületben a szintén legtöbb szavazatot nyert két jelölt, vagyis Gr. Zichy Nándor és Dr. Nagy Mihály között az újabb választás elrendeléstől s Kecskemét város mindkét kerületének választó polgárai értesítettek, hogy: A város mindkét kerületében az országgyűlési képviselőválasztás újabb határidejéül f. é. november hó 12-ik napjának reggeli 8 órája tűzött ki. A választás helyiségeül kijelöltetett a felsőkerületben úgy az első mint a második szavazatszedő küldöttség részére az iparegylet helyisége, az alsókerület részére a volt Ezredesi laktanya helyisége. A felsőkerületben a választás s egyszersmind az első szavazatszedő küldöttség vezetésére: elnökül Katona Zsigmond, helyettesül Muraközy Jenő, jegyzőül Szokolay Mihály, helyettesül Dr. Széless József; a második szavazatszedő küldöttség részére: elnökül Papp Sándor helyettesül Molnár János, jegyzőül Györfly Balázs, helyettesül Dr. Horváth Mihály; az alsó kerület részére: elnökül Dr. Kovács Pál, helyettesül Tatay Jenő, jegyzőül Pöcsy György, helyettesül Szalotnay Elek választották meg. A felsőkerületben az iparegyletnél működő első szavazatszedő küldöttség előtt a II. III. és XI. tizedbeli választók, az ugyanott működő második szavazatszedő küldöttség előtt a IV. és V. tizedbeli, továbbá a felsőkerülethez tartozó összes pusztaí, vagyis ágasegyházi, ballószegi, bugac-monostori, csalánosi, haleszi, kislái kőneségi, széktói, (izsáki-úton alul) matkói, szolnoki hegyi, téglatelepi és városföldi választók fognak szavazni.

— **Színházi műsor.** Ma vasárnap: Nőemancipáció. Hétfőn: Könyvtárnok. Kedden: Szegény Jonathán. Szerdán: Bánk-bán. Csütörtökön: Szép Heléna. Szombaton: Furesz háború.

— **A reform. főiskola** padlásáról lehányt szemét elfuvarozásához a héten hozzá fogtak s ha így folyik a munka, remélünk lehet, hogy a jövő esztendőre elhordják, és a jövő évtizedre a járdát ismét átadják a forgalomnak.

— **Sok panaszt kaptunk** több felől, hogy a nagy fényvel és eleganciával épített színházunk nem felel meg egyszersmind a kényelem követelményeinek. Sokan panaszkodnak, hogy a helyeket szűkre szabták, nemcsak a páholyok kicsinyek, de a zártszéki ülőhelyek is kényelmetlen kicsinyek. Ehhez járul, hogy a földszinti ülőhelyeken oly tűrhetetlen lég-huzam van, hogy a publikum egy része kénytelen elhagyni a színházat, mint az a „Honty háza” előadása alkalmával is megtörtént. A baj onnan keletkezik, hogy a színház külső ajtai és ablakai többször nyilva maradnak, a nézőtérre vivő ajtókon pedig előadások alatt a jegyszédők, rendőrök és egyéb alkalmazottak bekukucskálnak. Megtörtént az is, hogy egy uri ember hamarabb hagyva el a helyét, a ruhatárban senkit se talált, úgy, hogy a nézőtérrel kellett a ruhatárost előkeresni. Vajjon a ruhatáért ki felelős? Azért is panaszkodik a közönség, hogy midőn előadás után a ruhatárt keresi föl, a külső ajtókat akkorra kinyitogatják s az oly hideg, hogy az ember magát könnyen a meghülésnek teheti ki. Kérjük úgy az igazgatóság, mint a színházi bizottság mielőbbi intézkedését.

— **A villamos világításhoz** szükséges lámpáskákat már a legtöbb helyen elhelyezték, mint már arról múlt számunkban is meg-

emlékeztünk. Azonban, azt hisszük, hogy a mintegy 16 gyertyaláng intenzitásának megfelelő lámpáskákat nem fognak kellő fényt adni; pedig ha már a villamos világítást léte sítettük, okvetlenül szükséges, hogy 40–50 gyertyafényű lámpáskákat helyezzünk el a nagy utcákon és tereken, mivel az ilyen kis erősségű lámpák nem igen mulják felül a mostani utcái petróleumlámpákat. Ez az egyik hiba. A másik az, hogy a lámpáskákat, mint értesülünk, nem a központtól gyújtatnak fel s nem is onnan lesznek eloltva, hanem mindegyiket külön-külön gyújtják és oltják el. Ez határozott és lényeges hiba, mert sok költséggel és rengeteg kellemetlenséggel jár. Ezeket mindenekelőtt segíteni kell, mert még nem késő.

— **A „Kecskeméti Kör”** a múlt hó végén tartotta meg rendes évi tisztújító közgyűlését, melyen a következőket választották meg: Elnökké nagy lelkesedéssel balázsfalvi Kiss Albert dr. választották meg, kinek tehetsége, ügybuzgósága és a kör iránt eddig tanúsított meleg érdeklődése elegendő biztosíték arra nézve, hogy a kör továbbra is virágozzék. Alelnök lett: Kozma Aladár, titkár: Klauber Frigyes, háznagy: Páthy István, jegyzők: Závory Gyula és Stookinger János. A felügyelő bizottság tagjai: Zimay Károly, Láber Vilmos és Pataki Zoltán.

— **Érdekes vendége** van néhány nap óta városunknak Melik Jakab siriai ref. lelkész személyében: gyülekezete a Tigris és Eufrates között fekvő Mezopotamiában volt. Azonban 2 év előtt a törökök és kurdok által megtámadva részint leöltek részint kirabolták az életben maradottak hogy életüket megmentsék az orosz határia menekültek s az Ararat hegye alatt egy kis községben telepedtek meg ideiglenesen. Ezen szerencsétlen nyomorral és inséggel közdő ker. testvéreink felsegélyezése céljából utazik ő most Európában. Hisszük, hogy fáradsága nálunk sem lesz eredménytelen.

— **Jogászmulatság.** A kecskeméti jogakadémia hallgatóit segélyző egyesület f. hó 21-én a Beretvás szálló helyiségeiben saját pénztára javára zártkörű táncvizsgalmat rendez, melyre a meghívók már a napokban szét fognak küldetni. Az estély iránt úgy a jogász körökben, mint a nagy közönség soraiban nagy az érdeklődés. Ohajtjuk, hogy a nemes célra rendezett mulatság a megfelelő anyagi sikerrel is végződjék. Az erkölcsi sikerről majd gondoskodik a rendezőség ügybuzgalma. Személyjegy ára 1 frt, családjegy 3 frt.

— **Érdekes vad.** Múlt október 31-én valószinű a vacsi-erdőből egy teljesen kifejlett dämvad tévedt a kecskeméti határba, mit néhány külső területi lakos észrevevén, lóháton üldözni kezdtek s Borbáson szerencsésen el is fogták a teljesen kifárasztott vadat. Mint halljuk a rendőrséghez beszállított vadat árverésen 22 frtért adták el.

— **A beállott esős idő** folytán az utcák, illetve az átjárók sörpése a legtöbb helyen elhanyagoltatott. Felhívjuk erre az illetékesek figyelmét, azonban nemcsak az átjárók, hanem a keramit, trachit s általában a burkolt utcákra is, a hol valóságos sártenger képződött az elmúlt esős napokban.

— **A nagyméltóságú m. kir. kereskedelmiügyi miniszter** úr f. évi 54522/VI. számú magas rendelete szerint a „Szabadalmi Közlöny”-t azon czélből küldvén meg a törvényhatóságnak, hogy arról a nagyközönség minél szélesebb körben tudomást szerezhessen, értesítjük a város lakosságát, hogy a „Szabadalmi Közlöny” bármely száma naponként délelőtti 9—12 óráig a városi levéltárban az érdeklődők által megtekinthető.

— **A „Baró Hirsch Mór”** jótékonyági és segélyző egyesület, melyet annak idején lapunk is ismertett, legközelebb megalakul. A tagok száma megközelíti a 100-at, mely elégséges arra, hogy eme igazán életrevaló intézmény létesüljön.

— **A helybeli jogakadémia** segélyző egylete a napokban tartotta rendes tisztviselő választó gyűlését, melynek lefolyása a következő volt: Elnök: Kálmán Péter IV. é. jh., alelnök: Joó Gyula II. é. jh., főtítkár: Konez Mihály IV. é. jh., titkár: Dékány Zoltán II. é. jh., pénztárnok: Petneházy János III. é. jh., ellenőr: Szeles József II. é. jh., főkönyvtáros:

Konkony Tihamér III. é. jh., könyvtárnok: Kauten Miklós II. é. jh. Válaszmányi tagok: Lipóczy László IV. é. jh., Bánhidly Gábor III. é. jh., Kohut Ödön, Dukasz Miksa II. é. joghallgatók, Harkay József és Juhász Gyula I. é. joghallgatók. A segélyző egyesület, mint bennünket értesítenek, f. hóban egy estélyt is szándékozik rendezni saját pénztára javára. Az érdeklődés iránta már is nagy, s mi hiszük, hogy a derék ifjuság régi jó hirnevéhez méltón igyekezni fog, hogy az estély minden tekintetben sikerüljön!

CSARNOK.

A szelidség dija.

Francziából Cypra.

Harminczöt esztendő agglégény voltam, mely körülmény kétségbe ejté szüleimet, — szüntelen hallgatnom kellett szemrehányásaikat.

„Csak nem akarsz örökké legény maradni? Hasznavehetetlen tagja akarsz lenni a társadalomnak. Az agglégény holt ág azélet fáján, ezt pedig le kell vágni. Mi lesz belőled, ha mi elhaltunk? Ki ápol majd ha beteg vagy? Ki főzi meg ebédedet? Hiszen van leány elég! és milyen nagyszerű parthiákat ismerek!”

S most körülbelül századszor hallgattam végig a szüleim ismeretköréből kikerülő, kitünő parthiák névsorát: „Bobinhard Irma — öreg szülők (a papa gyáros volt,) egyetlen leánya — esinos hozomány! — Rosenville Célestine, ser-téskereskedő árva leánya, szép vagyonnal rendelkezik — egyetlen örököse egy beteg néni-kének, ki már 25 esztendő óta féllábbal a sirban van, Pocheand Henriette, közjegyző leánya. Atyja egy kis jogi tévedés alapján (de felmentettek!) szerezte nagy vagyonát, mely sűrű fátyolként borítja multját. Irette de la Brocherie, igen jó nevelésű fiatal hölgy, nem nagyon gazdag ugyan, de vannak előkelő összeköttetései. — Rascaille Lucie, magas rangú vasúti hivatalnok bájos, házias leánya stb.

A választás nehezemre esett — különösen pedig visszatetszett az, hogy mindig csak a pénzről volt szó. Minthogy pedig magam is eléggé vagyonos voltam, olyan lányt szerettem volna elvenni, ki egyéniségével és nem pénzével hódít. Ezért tehát nem használt a sok figyelmeztetés. — Így álltak ügyeim, amidőn nagynéném és unokahugom látogattak el hozzánk.

„Pompás parthit, tudunk Emil számára” — szólt a néni:

Az az Emil tudniillik én vagyok.

Ah — gondolám, ismét parthi?

„Kitünő parthi!” magyarázta hugom!

„Bizony — folytatá a néni, a leány bájos, művelt, tanult, házias — rajzol mint Rafael és énekel mint a pacsirta”.

„S hogyan hívják e ritka kincset?”

„Verduret Charlotte a neve — szép hozomány is van — hiszen ez talán nem hiba. Atyja katonai szállító volt”.

„Igen, igen — e mesterség mellett még senki sem szegényedett el”.

Mondhatom, ha még Verduret kisasszony sem elégit ki — igazán nem tudom, hogy mit kívánsz, öcsém.

„Biztosítlak — folytatta hugom, Charlotte anygal. Együtt voltunk az intézetben, még a szelidség jutalomdíját is ő kapta meg. Nos, mit szólsz hozzá?”

„Ha a szelidség díját is elnyerte, így már nem lehet ellenvetésem; én megadom magamat”.

Elhatározták tehát, hogy bemutatnak a leánynak. Néhány nap mulva meghívót kaptam a Verduret családtól. Charlotte kisasszony szép szemű barna leány, rögtön megtetszett. Szemérmesen lesütötte szemét — e mellett azonban tetőtől-talpig megszemlélt.

Valósággal megbüvölt. S én isméttem látogatásomat — a szülők pedig jó szemmel nézték, hogy Charlotte kisasszonynak udvarolok. A leány tartózkodó volt és szóval annál többet beszéltek a szülők. Egy este ott tartottak theára; Charlotte a zongorához ült s elég kellemes alt hangon énekel. Ez alatt a mama felsorolta leánya összes jó tulajdonságait, a papa pedig végig nyulva kényelmes kerevetén egyik szivart a másik után szitta.

Más alkalommal jóvendőbeli anyósom egy

könyves szekrény kincseit tárta fel előttem!
„E jutalmakat mind leányom hozta haza az iskolából, mindig az első volt!”

„Én persze kifejeztem esodálatomat.

„A szelidség jutalomdíjat is ő nyerte el!
Volt szerencsém hallani róla.

„Megmutassam?”

„Ha szabad kérnem.”

Az anyós kezembe nyomott egy kötetet.

„A szerencsétlen királynők története.”

Nagyon sok szerencsétlen királynő létezhetett, mert a kötet igen vaskos volt. Szinyomatokat is tartalmazott. Lapozgattam. Az egyik kép a szerencsétlen Jane Greift ábrázolta — a másik Stuart Máriát, egy harmadik Marie Antrinettet a mint a máglyára lépett.

Verduret asszony a többi jutalmakat is megmutatta, melyeket leánya kapott. Minden könyvbe bele kellett pillantanom s én persze bókoltam a boldog anyának. Menyasszonyommal még nem sokat beszélhettem; ez este azonban rövid időre magunkra maradtunk, felhasználtam hát az időt, hogy érzelmei felől tudakozódjam.

„Kisasszony, mondám — nőül akarom önt venni — s tudni szeretném, mint vélekedik felőlem?”

Uram, felelé — szüleim elfogadták ajánlatát, s minden jó nevelésű leány engedelmeskedik szüleinek.”

„Nem így értem — szülei beleegyezése nem elég nekem, az öné szeretném birni mindenek előtt.”

A leány lesütötte szemét.

„Nem mondtam uram, hogy nem egyezem bele.”

„Hogyan? beleegyeznek?”

Örömmel ragadtam meg kezét, tiszteletteljesen emeltem ajkamhoz, forró csókot nyomtam ujja s ő nem is igyekezett tőlem ezt elvonni. Hugomnak igaza volt arám angyal s én nem is vagyok méltó az ilyen kincs bírására.

Megállapítottuk az esküvő napját — utóbb nagy pompával meg is ültük azt. Egy hétig mulatott a számtalan vendég s feleségem mindenki iránt kedves és nyájas volt. Büszke voltam a kis menyecskére. Midőn az utolsó vendég is eltűnt, így szóltam nőmhöz:

„Végre egyedül vagyunk! — Hála Istennek leráztuk az unalmas vendégeket!”

„Őn nem udvarias rokonaink és barátainkkal szemben” válaszolá.

„Mert nagyon, nagyon boldog vagyok” felelém gyengéden.

Elővettem cigaretta tárczámat, hogy rágyujtsak.

„Reményem, csak nem fog itt füstölni?!”

„Csak egy kis cigarettát!”

„A világért sem” kiáltá izgatottan.

„De kedves, kis feleségem!?”

„Nem és ezerszer nem!”

„Hát oly kellemetlen magának a cigaretta?”

„Nem kellemetlen, de nem akarom, hogy füstöljön.”

„De hiszen atyja egész nap a legerősebb szivarokat szívja!”

„Az én férjem azonban nem fog szivarozni! Nem fogom követni anyám példáját, ki eltűr mindent mint az áldozatra szánt bárány.”

De hiszen ez nem is az én feleségem, gondolám, hisz kicsérélték.

A házasságban kölcsönösen engednünk kell egy kissé, egymás kedvéért s lásd a cigarettázás már régi kedves szokásom!

„Fel fog hagyni vele s vége!”

„Tréfál, ugy-e?”

„Korántsem — megtiltom, hogy dohányozzék! Nos hát próbálja meg!”

„Én pedig megtiltom, hogy ilyen hangon beszéljen velem!”

Még be sem végeztem mondókámat — már is egy vastag kötet repült a fejemhez. Lehajoltam, hogy felemeljem a könyvet — de rémülten hátráltam.

A szelidség dija volt.

A függetlenségi és 48-as párt vezérbizottsága a néppárt felszólítására a következő átirattal válaszolt:

A kecskeméti „Néppárt” tekintetes Vezérbizottságának Helyben.

Legmélyebb fájdalomunknak adunk kifejezést, midőn átirata szomorú ténynek jelzi,

hogy városunk alsókerületének képviselőjelöltje — Bartók Lajos úr — a hazafi, író és költő — dr. Nagy Mihály úr és gróf Zichy Nándor úr képviselőjelöltek ellenében elbukott.

Tudomásul vesszük átiratának azon részét is, hogy Bartók Lajos úr képviselőjelöltünk és volt képviselőnk párthivei nagy része képezi ma Zichy Nándor gróf úr hiveit, és hogy részben elpártolt hiveink melegen érznek irántunk öt év múlva, a mikor a képviselő megbízatása lejárt, egyesült erővel kell küzdenünk, természetesen a 48-as elvek dalára.

Tisztelettel tudatjuk, hogy a valóságos néppárt a mi pártunk, mert „mi a szabadság, egyenlőség és testvériség szent eszméit tüztük ki czélul és lobogónkra”, a melytől nem térhetünk el.

Megkivánjuk, hogy hazánk összes népe, a szent eszmék lobogója alatt vivja ki a saját jólétét és szeretett hazánk függetlenségét.

Nem tudjuk tehát megérteni, hogy a mikor pártunk, az előbb jelzett magasztos elvek alapján áll, és népünknek testvéri egyetértésben kellene élni, hogy még is a viszály magva hintették el és hazánk függetlenségének megterhetlen bajnoka és dallos pacisirtája ellen ádáz tusa, harc és ellentétes szavazás állították elő.

Mi tárt karokkal várjuk vissza hiveinket, mert tudjuk, hogy a „tisztá búzából konkoly soha sem lesz s népünk igazi és romolhatlan hazafisága olyan mint az arany.

Nem szeretjük a kormányt, mert igazi hazafiak vagyunk; de „a magyar állam kiépítésének, a haza közművelődésének és a valósi békés egyetértésnek bajnokai vagyunk.”

Ugy fogjuk fel, hogy e hazának minden polgára egyenlő, ha hazáját szereti s annak jó szolgálatot tenni kíván.

Gyűlölünk mindent és mindenkit, a ki minket gyűlöl s ellene szavazunk annak, a mi hazaellenes és a ki vallási szenvedélytől áthatottan irányítja honpolgári kötelességeit, mert a költő szerint, de szívünk szerint is: „a haza mindenek előtt”.

Ilyen vezérelvektől áthatva, fájdalommal tört szívvel tudatjuk, vezérbizottságunk nagy többséggel kimondott szavazata alapján, hogy elismerő és becses átiratát magunkévá nem tesszük, a választás alkalmára segélyünket fel nem ajánlhatjuk, — annyival inkább, mert „gróf Zichy Nándor úr programja ellenkezik ezredéves függetlenségünkkel és alkotmányunkkal, ezen kívül pedig pánszlávokkal állott szövetkezésbe, a kik pedig a nagy emlékü 1848-ban fellázadtak ellenünk, házainkat felgyújtották, védtelen nőinket és gyermekeinket legyilkolták”; ez által hazánknak belső ellenségeit gyűjtja fel ellenünk, holott éppen az a czélunk, hogy a belső ellenségektől szabaduljunk meg, s e hazában élő minden magyar állampolgárt nyelvére és érzésére magyarrá tegyünk.

De megjegyezzük végül, hogy átirata a kellő komolyságot és biztosítékot is nélkülözi, mert senki sincs aláírva. Egy komoly átirathoz pedig a vezérlő férfiak aláírása, a kik az elvek, eszmék és hazafiság megtartásáért biztosítékot nyújtanak, — feltétlenül szükséges.

Kelt Kecskeméten, 1896. október 31. én.

A kecskeméti függetlenségi és 48-as párt vezérbizottságának gyűléséből. Hazafias tisztelettel: *Dr. Kovács Mihály.*

Válasz

t. Pataky Imre igazgató nyilatkozatára.

Őszintén megvallom, hogy nem replikáztam volna a t. igazgató úr nyilatkozatára, ha azt nem fogja rám, hogy én őt vádoltam volna. Ezzem ágában sem volt azt tenni, csak egyszerűen figyelmeztetni akartam egy miniszteri rendeletre, a melyről a mint látszik, még most sincs tudomása az igen tisztelt igazgató úrnak.

Szükségesnek tartom tehát, az általam idézett min. rendeletet itt szóról-szóra visszaadni, hadd lássa az igazgató úr, hogy ha én nem is vagyok izraelben jártas, az még nem olyan nagy baj, de igenis baj az, ha egy igazgató egy öt legközelebb érintő min. rendeletnek nem tud érvényt szerezni.

Az idézett 13.033/94. sz. min. rendelet így hangzik:

... „Az előttem fekvő jelentésekből azon tapasztalatot szereztem, hogy a hit- és erkölcs-tannak fakultatív módon való tanítása nem vezetett a kívánt eredményre, mert csak igen kevés iskolában történt olyan intézkedés, hogy ezen fontos tárgy tanítására a heti órák keretében megfelelő hely biztosítottassék.

És mert az ezen iskolákat látogató serdülő ifjúságnak éppen ezen korban van szüksége arra, hogy oktatása és nevelése vallás-erkölcsös alapon történjék, elrendelendőnek találtam, hogy a jelzett iskolákban a hit- és erkölcs-tanítása a heti órarend keretében kötelező módon eszközöltessék. Tovább Tegye meg a szükséges intézkedéseket az iránt, hogy az összes iparos- és kereskedő-tanonciskolák heti órarendjébe 1—1 óra a hit- és erkölcs-tannak kötelező tanítására főlvetessék, s gondoskodjék arról, hogy az illetékes egyházi hatóságok a hitoktatást a jövő tanévtől kezdve nevezett iskolákban saját hatáskörükben megfelelő módon eszközöljék. Budapest, 1894. május 4.

Gr. Csáky Albin.

Ebből ugyan azt látjuk, hogy az iparosiskolában a tanoncok kötelesek a hit- és erkölcs-tanban részesülni, nem pedig úgy, mint a t. igazgató úr által idézett §§-ban, a hol még erről szó sincsen. Hogy miképen kell ezen rendeletnek érvényt szerezni, az már nem az én gondom.

Klauber János,
közs. tanító.

Értesítés

a villamos áram magánfogyasztói részére.

A városi tanács megállapítván azon feltételeket és díjszabást, melyek mellett az egyes magánfogyasztók a városi villamos-áramfejlesztőtelep által termelt áramot nyerhetik, midőn azt a tanács megbízása folytán közzé tenni szerencsém van, egyszersmind tájékoztatásul a következőket kívánom megjegyezni.

1. Ha valaki a villamos áramot világi-tási vagy ipari czélra (gépek hajtása stb.) bevezettetni akarja, e szándékát f. évi november hó 10-től kezdve a törvényhatósági mérnöki hivatalban sziveskedjék bejelenteni, ahol a kellő felvilágosításokat megnyerhetik, s a hol erre alkalmas bejelentési iverk is kaphatók.

A bejelentés most már kötelező erejű lesz. Ipari czélokra elektromos áramot a város csak akkor fog szolgáltatni, ha legalább 28—30 lóerő, mint összes szükséglet (a város és magánosok részéről) jegyezve lesz.

2. A város által szolgáltatandó, s világi-tási czélokra használt áram árára nézve a közönség az alább közölt feltételek és díjszabásból magát kellően tájékozhatja.

Lehet évi átalány-összegben kiegyezni, mely esetben a lámpák osztályozása helyszíni szemle alapján eszközöltetik, s a fizetendő összeg ezen az alapon állapittatik meg, vagy lehet az áramfogyasztás kimutatására árammérőt kívánni, mely esetben ezért 6 frt kölcsöndíj fizetendő.

Az ipari czélokra használt áram minden esetben árammérővel fog méretni.

3. A városi tanács az ipar fejlesztése érdekében nem zárkozik el attól az eshetőségtől, hogy oly iparosoknak, kik elegendő anyagi erővel nem rendelkeznek, de megbízhatók, bizonyos megállapítandó évi díjért villamos motorokat bocsásson rendelkezésére. Kecskemét, 1896. október hó 29-én.

Kerekes, főmérnök.

15152/1896. sz.

Hatóságilag megállapított feltételek

elektromos áramnak magánfogyasztók számára való szolgáltatására és a secundaer berendezéseknek a városi hálózathoz való kapcsolására nézve.

1.

Kecskemét t. h. j. f. város központi telepe mindazon utakon, utcákban, tereken stb., ahol villamos vezeték létesítette, az alábbi feltételek mellett bárkinek fog elektromos áramot szolgáltatni.

A nyilvános elektromos vezetékek a magánfogyasztás czéljára bármikor meghosszabbítottatnak, mihelyt egy decaméter földalatti vezeték hosszúságára évi 750 watt fogyaszt-

tás évi 500 órán át, a légvezetéknel pedig ugyanezen fogyasztás 60 folyóméter hosszúságra egyetemleges kötelezettség nélkül biztosítatik a magánfogyasztók részéről.

A város hatósága azonban, csak akkor fog ilyen secundaer berendezéseknek a városi hálózathoz való csatlakoztatása iránt intézkedni, ha a meglévő géptelep megterhelése ezt megengedi; ellenesetben az ily berendezésekre vonatkozó bejelentéseknek csupán csak akkor lehet eleget tenni, ha egy újabb gépgarnitúrának szükségessé váló felállításánál ezen gép teljesítménye legalább feléig igénybe vétetik.

Mindaddig, míg ez be nem következik, ily bejelentések csupán előjegyzésbe vehetők.

A városi villamos mű az elektromos áramnak éjjel megszakítás nélkül való szolgáltatására köteles. A nappali üzemnek később leendő létesítése iránt a városi tanács fog határozni, ha legalább 20,000 watt fogyasztásnak egész napon át való folytonos igénybevételre biztosítatik a magánfogyasztók részéről. Ha azonban valamely vezeték javításának szükségessége állana be, vagy ha a csatlakozás eszközlése céljából a vezetékeken dolgozni kell, úgy jogosítva van az áram szolgáltatását a javításra szükséges időtartama alatt az illető vezeték részben megszüntetni, de ez esetben köteles az illető fogyasztókat a beállandó megszakításról előre értesíteni. Az elektromos áram a fogyasztó által csak oly módon használható, hogy más fogyasztó hátrányára zavarok ne okoztassanak, mert különben a városi villamos mű vezetősége jogosítva van az áram szolgáltatását a fogyasztótól mindaddig megtagadni, amíg a zavart okozó rendellenes használati mód meg nem szüntetik.

A kábelhálózatban a normálisnak megállapított üzemszükségletnek lehetőleg egyenletesnek kell lenni és a városi villamos mű részéről mindenkor meghatározandó és közzéteendő üzemszükséglet fölött vagy alatt 5%-nál nagyobb ingadozások meg nem engedhetők.

Rövid zárás vagy egyéb ok által előidézett hirtelen ingadozások, amennyiben azok 15 perc alatt kiegyenlítettnek, nem kifogásolhatók.

A városi mérnöki hivatalban alkalmas fesszámológok foglalkoztatni, hogy a városi vezeték-hálózatban levő áram feszültsége ellenőrizhető legyen.

2.

A magánfogyasztás céljára szolgáló elektromos vezetékeknek a városi útcai vezeték-ből az ingatlanok belsejében felállított egy vagy több árammérőig való létesítése, valamint az árammérők behelyezésének munkálata a fogyasztó költségére a városi villamos mű vezetősége által foganatosítatik, mire kizárólagos joga van.

Az árammérőktől tovább menő vezetékeket és felszereléseket minden fogyasztó 3 éven belül az erre szerződésileg feljogosított Ganz és társa céggel, 3 év letelte után pedig a városi villamos mű vezetőségevel van jogosítva csak készíteni, a városi villamos mű vezetősége által évről-évre összeállított s a városi tanács által jóváhagyott árjegyzékek alapján.

A városi villamos mű vezetősége által a magánfogyasztás céljából létesített vezetékek és egyéb berendezések az árammérőig terjedőleg az áramszolgáltatás tartama alatt a város tulajdonai maradtak s a fogyasztó csupán csak azok használatára tarthat igényt.

A város tulajdonát képező ezen vezetékeket és az árammérőket a városi villamos mű tartozik saját költségén mindenkor jókarban és üzemképes állapotban tartani; magától értetvén, hogy ha a javítások a fogyasztó vagy alkalmazottjainak hibájából váltak szükségessé, akkor ezek költségeit a fogyasztó tartozik viselni. Ha a fogyasztó a fogyasztást megszünteti, akkor a vezeték a fogyasztó tulajdonába megy át és szabad rendelkezésére áll, de csak az esetben, ha ezek árát a fogyasztó a behelyezés alkalmával vagy később megfizette, és csak akkor, ha az illető vezeték-részeknek lekötési költségeit a városnak megtéríti.

3 éven belül a Ganz és társa cég, 3 év után pedig a városi villamos mű vezetősége a tanács által jóváhagyott árjegyzéket betartani s a fogyasztók részére a munkákat a szerint készíteni köteles.

Az elektromos áram szolgáltatásánál a városi áramfejlesztő telep a hatóság által megállapított díjszabáshoz van mindenben kötve.

Ha a fogyasztó és a városi tanács között a szolgáltatandó villamos áram árára nézve külön megállapodás létre nem jött, azon esetben a fogyasztott áram mennyisége árammérők által lesz megállapítandó. Azonban jogában áll a városi hatóságnak, ha netalán egyes fogyasztók részéről a villamos áram szolgáltatásánál visszaélést tapasztalna, hogy ellenőrzés szempontjából ott is, ahol esetleg általános összeg állapítottat volna meg a fogyasztásért, árammérőket állítson be. Az árammérő díját a fogyasztó tartozik viselni.

Elvül kimondatik, hogy 25 lánzig évi általános összegben is ki lehet egyezni, mely esetben a lámpák osztályzatát és az utánok fizetendő díjakat illetőleg, magánlakásokban úgy mint üzletekben, a következő összeállítás az irányadó.

Magánlakásokban.

I. osztály. 50% luxus-láng mellett, minden bevezetett 16 normálgyertyás láng után évente	10 —
II. osztály. 25% luxus-láng mellett, minden bevezetett 16 normálgyertyás láng után évente	13 50
III. osztály. 25% luxus-lángon alul, minden bevezetett 16 normálgyertyás láng után évente	15 —
IV. osztály. Luxus-láng nélkül, minden bevezetett 16 normálgyertyás láng után évente	18 —

Üzletekben.

V. osztály. Minden bevezetett láng után évente	20 —

Vendéglők és kávéházakban.

VI. osztály. Minden bevezetett láng után évente	25—30 frt
- Átalány összeg mellett való kiegyezés esetén figyelembe kell venni a fogyasztók, hogy a villamos áramnak szükségtelen pazarlásától lehetőleg óvakodjanak.

Árammérő alkalmazása mellett az elektromos áram szolgáltatásának díjszabása a következő:

- A világitás céljára szolgáló elektromos áram egységára 100 wattóra után 4, szóval négy krajczár.
- Az erőátvitel céljára szolgáló elektromos áram egységára 100 wattóra után 3, szóval három krajczár.
- Egy árammérőért évenként 6 frt kölcsönbér fizetendő.

A lámpák, vagy az egyidejűleg rendelkezésre álló árammennyiség után alapdíj nem jár, valamint a transzformátorok és az árammérőkig beiktatott egyéb berendezések használatáért sem, és a város a fentebbi pontokban megállapított maximális árakon kívül az elektromos áram szolgáltatásáért semmi más díjat nem követelhet.

3.

A nagyobb fogyasztók árendemében részesülnek.

Az árendemény az évi fogyasztás mérvéhez képest az egy évben fogyasztott elektromos áram díja után számítatik ki és éppen úgy megilleti a fogyasztót a világitás, valamint az erőátvitel céljára fogyasztott elektromos áram után; ha a fogyasztó mind a két célra vette azt igénybe, az együttvéve vétetik számításba.

Az árendemény a következő:

- 500 frttól 1500 frtig terjedő évi fogyasztási összeg után 2 százalék.
- 1500 forinttól 3000 forintig terjedő évi fogyasztási összeg után 4 (négy) százalék.
- Minden további évi 1000 frt után egy százalékkal több, de 10 százaléknál nagyobb árendemény nem igényelhető.

A város által a fogyasztóknak önként nyújtott nagyobb engedmény vagy előny a fogyasztóval kötött szerződés tartama alatt többé vissza nem vonható és a fogyasztó kárára nem módosítható. A szerződés lejártáig a város az elektromos áramot a tett engedmények mellett tovább szolgáltatni köteles.

Ellenben a város közönsége által jogér-

vényesen megállapított netaláni árleszállítás a fogyasztókat azonnal megilleti.

4.

A város jogosítva van a fogyasztott elektromos áramért járó összegeket havonként utólagosan a fogyasztótól beszélni.

Az áram után járó díj a közlés napjától számítva 8 nap alatt minden körülmények között befizetendő, akár van kifogása a fogyasztónak az áramfogyasztás megállapítása ellen, akár nem.

Ha a fogyasztó részéről az árammérő segítségével megállapított áramfogyasztás ellen a közlés napjától számítva 8 nap alatt felszólamlás nem történt és az árammérő utólagos megvizsgálása nem kéretett, akkor a kimutatott áramfogyasztás mennyisége elismertnek tekintetik és az ellen a fogyasztó később már kifogást nem tehet.

Ha az árammérő megvizsgálása annak hibás működését mutatná ki, ezen esetben a városi villamos mű vezetőségének jelentésére a törvényhatósági mérnöki hivatal által jegyzőkönyv vétetik fel s az áramfogyasztás mennyisége a hivatalos vizsgálat eredményéhez képest fog helyesbítettetni s az esedékes összeg ehhez képest fog megállapítottatni.

5.

A város elektromos áram szolgáltatására csak az esetben köteles, ha a fogyasztó kötelezi magát legalább is egy éven át a fennálló árszabályzat szerint az elektromos áramot a városi központi telepből venni, illetőleg fogyasztani, de a fogyasztó bizonyos mennyiségű elektromos áram tényleges fogyasztására kötelezve nincs.

A városi hatóság jogosítva van a fogyasztótól esetleg biztosítékot is követelni arra nézve, hogy az utóbbi a saját kötelezettségének a maga részéről eleget teend.

A biztosíték azonban a fenti 2-ik pont szerint a városi villamos mű vezetősége által létesítendő vezetékek és felszerelések költségeit és a valószínű fogyasztás 2 (két) havi díját meg nem haladhatja.

Az első év eltelté után a fogyasztó a fogyasztási szerződést egy havi, írásba foglalandó felmondással bármikor megszüntetheti. A városi tanács tartozik a fogyasztó írásbeli felmondását ugyancsak írásbelileg elismerni.

A szerződési viszony megszűnte után a városi hatóság jogosítva van a tulajdonát képező árammérőt és netaláni egyéb készülékeit eltávolítani és a vezeték összeköttetését megszakítani.

Maga a vezeték a 2-ik pont értelmében, a mennyiben azt megfizette a fogyasztó tulajdonába megy át és szabad rendelkezésére áll.

6.

A fogyasztott árammennyiség után a havonként esedékes összeg, valamint a vezetékek és felszerelésről szóló számla összege a berendezésnek a fogyasztó használatába történt átadása után 8 napra rendszerint kiegyenlítendő. Megengedtetik azonban fogyasztóknak kellően indokolt kérelem esetén, hogy a belső berendezések költségeit a villamos áram díjával együttesen 1—2 havi részletben, a 6% kamat hozzáadásával egy év lefordítása alatt törleszthessék le.

Ha a fogyasztó a fizetési feltételeknek eleget nem tette, a városi villamos mű vezetőségének jelentésére a városi hatóság jogosítva van az áramszolgáltatást megszüntetni, fenmaradván joga, követelését a fogyasztó ellen közigazgatási végrehajtás útján érvényesíteni.

7.

A városi villamos mű alkalmazottjai utasítva vannak a fogyasztók irányában udvarias magaviseletet tanúsítani, őket az elektromos áram leggazdaságosabb és legelőnyösebb módon való felhasználására, valamint a kikapcsolók és főkikapcsoló kezelésére stb. figyelmeztetni és a vezetékeket, úgyszintén a berendezést és lámpákat időközönként megvizsgálni. E célból köteles a fogyasztó e közegeknek az illető helyiségek megtekintését és a készülékek megvizsgálását, esetleg helyreállítását a nappali órákban, alkalmas időben megengedni.

Ha a fogyasztó ezt nem engedné, jogosítva van a városi hatóság e mérnöki hivataljelenésére az áramszolgáltatását beszünteti. Az elektromos áram igénybevételére vonatkozó irásba foglalt bejelentések a tk. mérnöki hivatalhoz nyújtandók be, mely a villamos berendezésre nézve megfelelőleg intézkedni fog és a kellő felvilágosításokat megadja.

A bejelentő ezután a teljesítendő munkákról, a hatóságilag jóváhagyott árjegyzék alapján költségvetést kap, melynek a megrendelő által való aláírása és elfogadása esetén a város, illetőleg 3 éven belül a feljogosított cég a vezetékét létesíti.

Kelt Kecskeméten, 1896. évi október hó.

A városi tanács.

15152/1896. sz.

Dijszabása

a Kecskemét város központi telepéből szolgáltatandó villamos energiának.

I. Árammérők alkalmazása mellett.

1. A villamos energia ára hektowattónként és óránként:

- a) világítási czélokra 4 kr.
- b) erőátviteli czélokra 3 kr.
- c) egy árammérő évi költsönbére 6 frt.

A szolgáltatott árammenyiség kisebb motorok vagy más berendezéseknél, melyek nem világítási czélokra szolgálnak, az erőátviteli czélokra meghatározott s b) alatt feltüntetett olesőbb árban csak akkor számíttatik, ha azok részére külön árammérő állítatik fel. B világítási árammérő vezetékebe kapcsolt ily készülékek s motorok által fogyasztott árammenyiség az a) pontban meghatározott mkgasabb díjtétel szeriut fog szimitatni.

2. A fogyasztók a villamos energia fogyasztásáért a 1. pont alatt meghatározott árákból tetszése szerint, vagy az előbb közölt „feltételek” 4. pontjában megállapított módokat, vagy pedig a lámpáknak átlagos hosszabb időn át való égése esetében az alább felsorolt fokozatok szetinti engedményben rpszesülnek, mire nézve azonban már a megrendelés alkalmával előzetesen kellead nyilatkozniok.

évi 500 óránál nagyobb átlagos égés esetén	5%
700	7%
1000	10%
1200	15%
1500	20%
2000	25%
2500	30%
3000	35%

Jegyzet. Átlagoségési tartamnak véteik az év végén eredményezett wattórák mennyisége elosztva azon wattmennyiséggel, melyet az összes felszerelt lámpák egy óra alatt igénybevesznek.

II. Lámpák évi díja átalányösszegekben, nem árammérők szeriut.

a) Magánlakásokban.

I. osztály. 50% luxus-láng mellett minden bevezetett 16 normálgyertyás láng után évi	10 —
II. osztály 25% luxus-láng mellett, minden bevezetett 16 normálgyertyás láng után évi	13 50
III. osztály. 25% luxus-lángon alul minden bevezetett 16 normálgyertyás láng után évi	15 —
IV. osztály Luxus-láng nélkül minden bevezetett 16 normálgyertyás láng után évi	18 —

b) Üzletekben.

V. osztály. Minden bevezetett 16 normálgyertyás láng után évente 20 —

c) Vendéglök- és kávéházakban.

VI. osztály. Minden bevezetett 16 normálgyertyás láng után áventn 25—30 frt.

Átalányösszeg mellett való kiegyezés esetén felhivatnak a fogyasztók, hogy a villamos áramnak szükségtelen prédálásától lehetőleg óvakodjanak.

Kecskemét, 1896. október hó 29.

A városi tanács.

Vasúti

Ervényes 1896

menetrend.

május 1-től.

Budapest-Szeged		Személy vonat	Személy vonat	Gyors vonat	Posta vonat	Gyors vonat	Személy vonat	Posta vonat	Személy vonat
Budapest ind.	reg.	reg.	reg.	reg.	d. u.	d. u.	d. u.	este	éjjel
Czegléd	4.15	6.35	9.30	10.40	3.51	6.41	9.31	12.54	10.40
Nagy-Körös	4.46	7.51	9.53	11.08	4.09	7.10	10.05	1.26	1.26
Katonatelep	5.11	8.14	—	11.20	—	7.25	10.20	—	—
Kecskemét	5.10	8.30	10.08	11.29	4.24	7.33	10.28	—	1.47
" in l.	5.12	—	10.09	11.37	4.26	7.35	10.31	—	1.57
Félegyháza	5.52	—	10.31	12.11	4.51	8.12	11.23	—	2.44
Szeged	7.42	—	11.40	1.47	5.53	10.00	1.11	—	4.20

Szeged-Budapest		Posta vonat	Személy vonat	Személy vonat	Gyors vonat	Posta vonat	Gyors vonat	Személy vonat
Szeged ind.	éjjel	reg.	d. e	d. u.	d. u.	d. u.	este	éjjel
Félegyháza	2.36	6.44	11.06	2.55	5.21	7.21	9.21	10.40
Kecskemét	3.11	7.23	11.31	3.30	5.46	7.46	9.46	11.05
" in l.	3.12	7.25	11.33	3.40	5.48	7.48	9.48	11.15
Katonatelep	3.26	7.33	—	3.48	—	—	—	—
Nagy-Körös	3.42	7.50	11.49	4.10	6.04	8.04	10.04	11.20
Czegléd	4.24	8.26	12.11	4.46	6.26	8.26	10.26	11.42
Budapest	6.45	10.25	1.25	6.50	7.40	—	—	—

Felolós szerkesztő: IFJ. TÓTH ISZTVAN
Kiadótulajdonos: TÓTH LASZLO.

NYILTTER.

Hamisított fekete selyem.

Égecsünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből és a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödördik és csakhamar kialszik, maga után csekély barna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsiros színű szalonás lesz és könnyen törk) lassan tovább ég (mint-hogy rostszálai a festányagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödördik, csak meg görbül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. — **Henneberg G. (cs és kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben, házhoz szállítva postabér és vámmentesen** szivesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökhöz való, akár egész végeket valódi selyem szöveteiből. — Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 5

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Kecskemét th. város közönsége erdeiből, az 1896/7-ik évi idényen levágandó részletek eladására az árverések, a következő sorrendben fognak a helyszinén megtartatni; u. mint:

1. A f. évi november 23-án reggel 9 órakor árverés, a nagy-nyiri erdő alsó sarkán, több részlet akác-, tölgy- és nyárfa eladására; összejövetel a nagy-nyiri erdő alsó sarkán lesz.
2. November 24-én reggel 9 órakor Vágó-járásban 36 részlet akác és épületfának való nyárfa eladása; összejövetel a kisnyiri csöszháznál lesz.
3. November 25-én reggel 9 órakor Czethalban 39 részlet épületfának való nyárfa eladása; összejövetel a Virág-féle csöszháznál lesz.
4. November 27-én reggel 9 órakor Szikrában, 30 részlet fűzfa és folytatva a solymosi nád eladása több részletben; összejövetel az elhagyott gát kezdetén lesz.
5. November 28-án reggel 9 órakor Szikrában, 33 részlet épületfának való nyárfa aladása; összejövetel a Biró féle csöszháznál lesz.
6. Deczember 2-án reggel 9 órakor Bugacz-Monostoron, 36 részlet épületfának való nyárfa eladása; összejövetel a pusztaháznál lesz.
7. Deczember 3-án reggel 9 órakor Monostoron 36 részlet nyárfa eladása; összejövetel a monostori malomnál lesz.
8. Deczember 9-én reggel 9 órakor Felső-Pusztaszeren, több részlet akác és nyárfa eladása; összejövetel a mult évi vágás mellett lesz.

Kecskemét, 1896. november 6.

295 2—1 **Gazdasági osztály.**

Házeladás.

II. tized, Hegyi-útcza 78. szám alatt Vitéz József-féle félemeletes ház szabad kézből kedvező feltételek mellett

eladó.

Bővebben értekezhetni Vitéz Gusztáv divatárú házában. 296 6—1

Középiskolát végzett jöházból való fiú Gyenes S. és fiai vas- és fűszerkereskedésébe tanonczul azonnal felvétetik.

Hirdetmény.

A Halesz és „Helvétia“ telep melletti buozkás erdő-területek szőlő-telepítési ozélra, 3—5 holdas részletekben, — a vételárnak 10 év alatti töéleszthetése mellett örökáron eladatni rendeltettek.

Ezen összesen 57 részletet tevő erdő-földek eladására, f. é. november 18-ik, esetleg folytatva 19-ik napján reggel 8 órakor, a helyszinén nyilvános árverés fog tartatni melyre venni szándékozók, minden egyes részlet után beteendő 20 forint bánatpénzzel ellátva annak megemlítésével hivatoak meg, hogy az összejövetel Bene András földjénél lesz.

Kecskemét, 1896. november 6.

294 2—1 **Gazdasági osztály.**

4-5% mellett

rendes és rendkívüli jelzalog-kölcsönöket ki-eszközöl, valamint a legbonyolódottabb conversiókat szintén 4—5%-kal rendezi gyorsan és discrét minden előleg nélkül

Herczeg Sándor
Budapest, Gyár-útcza 19.

1 palaczk korona-sör 18 és 14 kr.
Egy 1/8-as hordó korona-sör 2 frt 80 kr.

Alulírott évek során át a helybeli pénz-intézetek és malmok részvényei, valamint ingatlanok eladását és vételét közvetíti, és e téren kifejtett buzgalmával és szolid-ságával sikerült megbizóinak megelégedését kiérdemelni. — Kérem a t közönséget, hogy e pembe vágó megbizásaival ezentül is megtisztelni sziveskedjék. Kiváló tisztelettel

22 **Bleyer Adolf.**

130-23 **A kőbányai Királysörfőző Részvénytársaság**
főraktára

V. tized 22. szám, hol mindenkor kelleg hűtött palaczkos és hordós sör kapható.

1 palaczk király-sör 15 és 12 kr.
1 „ márcz. „ 15 „ 12 „
1 „ Bajor (barna) sör 18 „

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron van elzárva.

Eddig fölülmulthatatlan!
Maager Vilmos-féle valódi, tisztított

DORSCH májolóaj

törvényesen védett csomagolásban

Maager Vilmostól Bécsben

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama esetekben, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III 3. ker., Heumarkt 3., valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában

**Kecskeméten: Molnár Pál gyógyszerész urnál,
Nyirády László és Pataky György urak
kereskedésében.**

Főraktár és felárúsítás az osztrák-magyar monarchia részére:

Maager Vilmos, Bécs,

III/3., Heumarkt 3.

287 24 2

Utánzásokat a törvény üldözi.

AZ

„AGRARIA”

bankforgalmi intézet

a Hollandi hitelbank vezérképviselősege

Budapest, Kerepesi-út 73.

Fennálló **jelzálogi kölcsönök** bélyeg- és illetékmentes konvertálását és pedig földbirtokra **3 és fél-4%-os**, egész 60 évi törlesztéses kölcsönökre elvállal és ezek, valamint új kölcsönök elnyerése iránt levélbeli tudakozódásokra és minden megkívánt felvilágosítással szolgál.

2000 forinton aloli ügyletek ez idő szerint el nem fogadtatnak.

269 0-6

H I R D E T M É N Y.

Ő es és apost. kir. Felsége f. é. október hó 4-én Budapesten kelt legfelső elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a . év végével rendezendő

XIX-ik jótékonycélú m. kir. állami sorsjáték

remélhető tiszta jövedelme akként osztassék fel, hogy 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére létesítendő alap, 2. a kézdí-vásárhelyi „Stephánia” menedékház, 3. a budapesti első gyermekmenhely, 4. a kolozsvári „Mensa Akadémica”, 5. a szünidei gyermektelep egyesület, 6. a fehér kereszt-egyesület, 7. a Cirkvenica mellett létesítendő tengeri gyermekkórház és 8. az első budapesti szegény gyermekkert-egyesület egyenként egy tízed; míg 9. a budapesti „Erzsébet” kórház-egyesület, 10. a győri nádorvárosi leány-árvaház és 11. a budapesti VII. kerületi népkonyha egyenként egy huszadrészében részesítessék.

E sorsjáték összes 3282-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint 160,000 forintra rúgnak, és pedig:

1 főnyeremény	60000 frt	2 nyeremény egyenként	2000 frt
1	15000	4	1000
1	10000	20	500
1 nyeremény	5000	50	100
1	4000	200	50
1	3000	3000	10

az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul 1896. évi december hó 28-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Pest, fővámház, félemelet,) a hová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó-, ső- és adóhivatalnál, a legtöbb posta hivatalnál, a bécsi „Merkur”-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegy-árusító közögnél.

288 4-2

Budapesten, 1896. október hó 4-én.

M. kir. lottó-igazgatóság.

4860.
tk. 896.

Árverési hirdetmény.

A kecskeméti kir. Törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a kisbirtokosok orsz. földhitelezet, végrehajtónak **Csernus Mária H. Urbán Gáspárné** végrehajtást szenvedő ellen 1900 frt követelésből 152 frt 83 kr. mint 5., 6., 7. félévi járulék és összes jár. iránt folyamatban lévő végrehajtási ügyében, nevezett végrehajtást szenvedőnek az izsáki 2216. sz. tjkyben A I. 1-4. sor sz. alatt foglalt 3500 frt becsértékű nemesi birtoka az ottani 213 sz. tjkybeli A I. 10-12 sor. sz. alatti kalantói, s dülöüti s az ottani 1448. sz. tjkybeli A I. 2. sor sz. alatti dülö-uti ugyanazon bejegyzésekkel terhelt, együttesen elárverezendő, összesen 300 frt becsértékű járandóságával s tartozékaival együtt az **1897. évi február hó 11-ik napján** délelőtt 9 órakor, mint egyetlen határidőben, e kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen az egyidejűleg megállapított s a hivatalos órák alatt e telekkvi hatóságnál, valamint Izsák községánál megtekinthető feltételek mellett a kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árul szolgáló becsár 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez bánatpénzül előre letenni, a bánatpénz lefizetésének kötelezettsége alól azonban a kisbirtokosok orsz. földhitelezet, ha az árverezők sorába akar lépni, fölmentetik.

Kelt Kecskeméten, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1896. évi október 15-én.

Bogoss Endre,
kir. törvszéki bír.

292 1-1

Kitünő és hathatos voltuknál fogva már 45 év óta a legjobb hírnevnek örvendő különlegességeink

Dr. Suin de Boutemard

zamatatos fog-szappana

a fogak és foghús épentartására és tisztítására a legjobb és legbiztosabb szer; $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{4}$ csomagokban 70 és 35 kr-ával.

Dr. Borchardt

illatos növény-szappana

igen ajánlható az annyira kellemetlen **szeplő, pörse-nés, pattanás,** s más egyéb bőrtisztatlanságok, az érdes, száraz és sárga bőr ellen, egyszersmind a **legkitünőbb pipere-szappan.** Eredeti csomagokban becséttelve 42 kr.

Dr. Hartung növényhajkenőse, legjobbnak elismert hajerősítő s hajkihullást gátló hajkenőcs tégelyekben 85 kr-ával.

Dr. Hartung kintahéj-olaja, a haját erősítő olaj, mely annak puhaságot s fényt kölcsönöz 85 kr-ával.

Dr. Lindes tanár növényi rudacs hajkenőse, eredeti darabokban 50 kr-ával.

Balzsamos olajbogyó-szappan 35 kros csomagban.

Dr. Béringuier zamatos korona-szesze, az Eau de Cologne quintessenciája, eredeti üvegekben 1 frt 25 kr és 75 kr.

Leder testvérek balzsamos földi dióolaj-szappana, egy db 25 kr, 4 darabos csomag 80 kr.

Kapható Kecskeméten: 163 10-8

Molnár Pál gyógyszerárában.

1243.
1896.

Árverési hirdetmény.

Alólírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közlé teszi, hogy a kecskeméti kir. járásbíróóság 1896. évi 10900. számú végzésével Dr. Murányi Ernő ügyvéd által képviselt Kunossy Vilmos és fia cég felper részére **Dr. Aczél Sándor** alperes ellen 74 frt követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtást folytán alperestől lefoglalt és 896 frt 50 kr-ra becsült ingóságokra, a 12187. járásbíróási számú végzéssel az árverés elrendeltetvén, annak Kecskeméten felúfoglaltatók részére is, a mennyiben azok árverési jogot nyertek volna, alperes lakásán aradi-utca 143 sz. házában leendő megtartására határidőül **1896. évi november hó 9-ik napján** délután 2 órája tűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is fognak eladtni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási egyzkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kecskeméten, 1896. évi október hó 18-ik napján.

Fritz Mór
kir. bir. végrehajtó.

293 1-1